

Ghibu vizsgáztatott

Ujra hangosak lesznek az erdélyi és bánági magyar lapok Onisifor Ghibu egyetemi professzor nevével. Mert a kitűnő professzor mindenképpen rászolgált már a múltban is arra, hogy az ország kisebbségi magyarsága megjegyezze magának ezt a nevet: most pedig, mint az oradeai pótérettségi vizsgálatok teljhatalmu vizsgabiztosa, olyan buktatást rendezett az eléje került kisebbségi maturánsok között, amely országos viszonylatban is méltán kelt feltűnést. Ghibu professzor közel nyolcvan százalékát buktatta el a pótérettségire jelentkezett növendékeknek és közöttük kilenc tanuló az aradi római katolikus főgimnázium vizsgára jelentkezett tiz pótérettségiző növendéke közül.

Onisifor Ghibu három évvel ezelőtt, mint az erdélyi római katolikus Státus ingatlanvagyonának speciális szakértője jelentkezett közéletünkben egy brosúra formájában, amelyről az ország egyik volt igazságügyminisztere, Iunian állapította meg, hogy bár stílusa kifogástalan, tartalmával nem érthet egyet, mert „sajnálatosképpen nem felelnek meg adatai a valóságnak, illetve a tényleges helyzetnek”. Nincs mit konstatálnunk, mert hiszen amint tény volt az, hogy az erdélyi római katolikus státus ellen intézett támadása egy ténybelileg, mint történelmi adatszerűségekre felépített jogi érvelése siralmasan omlott össze, tény maradt számunkra az is, hogy Ghibu professzort nem kedvetlenítette el sem a kudarc, sem a volt igazságügyminiszter leújtó kritikája. Ghibu professzor mintegy missziót tűzött ki maga elé abban, hogy az erdélyi és bánági római katolikus egyházi vagyonokat fogadatlan prókátorként kezdje ki és megbízatással kendőzve magának, a kisebbségi egyházi vagyonok elkönfiskálási kísérleteivel igyekezék magának politikai babérokat szerezni a filologia tudományos területei helyett. Tudjuk, miként játszott közre a simleul-silvaniei katolikus szerzetes-rendház elvételénél, miként szorgalmatoskodott a timisoarai piarista-rend ingatlanvagyonának szabálytalan telekkönyvi átíratásának érdekében, hallottuk nesztelen lépteinek országos visszhangját a zalau, egykori Wesselényi-kollégium falai alatt is, amelyben egy Maniu Gyula nevelkedett és ahol egy Ady Endre tanulta meg, hogy „román bánat, magyar bánat, szerb bánat, — egy bánat az”. Onisifor Ghibu azonban nem tanult sem Maniutól, sem Adytól. A kitűnő professzornak másféle ambíciói vannak, amelyek lehetővé teszik számára, hogy még olyan bagatell ügyekkel is foglalkozzék, mint egy pótérettségi vizsgálat Oradeán, ha ott kisebbségi növendékeket kell meg-egzámni. Ghibu professzor előtt hiába jelentek meg az átvirrasztott és áttanult éjszakától sápadtan a felekezeti tanintézetek egyszer már elbuktatott növendékei: az ő szemei nyilván messzibbre néznek és tovább látnak egy-egy tanterem padjainál, amelyben remegő emberpalánták drukkólnak. És elbuktatta a vizsgázóinak közel nyolcvan százalékát. Elbuktatta akkor, amidőn a többi pótérettségi vizsgabiztosok előtt több-kevésbé reális eredményekkel tették le vizsgáikat leányaink és fiaink, elbuktatta akkor is, ha erre ténybeli oka sem volt: elbuktatta, ha egyikük a leestett itatóspapírja után nyúlt, vagy a zsebkendőjét igyekezett kivenni a zsebéből, hogy legyen mivel megtörölnie a veritékeny homlokát... Mindezek pusztán tények, amikhez nem kell semmiféle kommentár: még akkor sem, ha mindez Onisifor Ghibu professzor állítólagos missziójához tartozik.

Mi nem is kommentálunk. Csak kételke-

Létrejött a megegyezés Ausztria függetlenségének biztosítására

Barthou és Aloysi szerdán a késő esti órákban egyeztek meg. — Franciaország, Olaszország és Anglia garantálja a megegyezést, amelyet csak a kisantant ellenoz

Genéből jelentik: Franciaország és Olaszország képviselőinek tegnapi bizalmas megbeszélésén nem tudtak megegyezni az Ausztria függetlenségéről és területi sérthetlenségéről kiadandó nyilatkozat szövegében. Olaszország ugyanis semmiképpen sem kívánja a függetlenség garantálásába bevonni a Népszövetséget és elegendőnek tartja, ha a szomszéd államok nyujtanak errenéve biztosítékot. Ebből viszont Jugoszlávia nem hajlandó beleegyezni, mert az ugynevezett arányos biztosítás jugoszláv felfogás szerint azt jelentené, hogy Olaszország — mint nagyhatalom — előnyben részesülne Jugoszláviával szemben és mintegy protektori hatalmat nyerne Ausztria fölött. Csehszlovákia ezzel szemben a következő feltételek mellett hajlandó támogatni az olasz indítványt:

1. Ausztria mondjon le a római restaurációról. 2. A római jegyzőkönyvet terjesszék ki Csehszlovákiára is. 3. Olaszországnak az osztrák kérdésben való közbenjáró lépéseit helyezzék a Népszövetség ellenőrzése alá.

A három nyugateurópai nagyhatalom: Franciaország, Olaszország és Anglia ünnepléyes nyilatkozattal garantálják Ausztria függetlenségét, amely nyilatkozathoz az Ausztriával szomszédos többi államok is csatlakozhatnak.

Ausztria függetlenségének megsértése esetén a további eljárás meghatározásának joga elvben a népszövetségi tanácsot illeti meg, de gyakorlatban a gyorsaság kedvéért a nagyhatalmak maguk fogják interveniálni és csak később kéri ki a népszövetségi tanács jóváhagyását.

A kisantant azért ellenzi ezt a megoldást, mert a nagyhatalmakat helyezi az egyezség előterébe és a kisebb államoknak csak utólagos csatlakozást tesz lehetővé és a beavatkozás jogát szinte kifejezetten Olaszország számára tartja fenn.

A jugoszláv kormányhoz közelálló Pravda interjú közöl Barthou francia külügyminiszterrel a Rómában folytatandó francia—olasz tárgyalások várható következményeiről.

— Római tartózkodásom alatt megkísérlem — mondotta Barthou a lap munkatársának — hogy „modus vivendi-t találjak Olaszország és Jugoszlávia között. Ez a látogatásom természetesen nem hoz végleges eredményt az osztrák függetlenség kérdésében. Franciaország határozottan ellenoz minden olyan kombinációt, amely hegemoniát akar biztosítani Olaszországnak az osztrák kérdésben. Franciaország jóviszonyban akar élni Olaszországgal, de nem áldozhatja fel a hagyományos francia-jugoszláv barátságot sem.

A késő esti órák fordulataként az osztrák kérdésben Barthou francia külügyminiszter és Aloysi báró olasz főmegbízott mégis megegyeztek egymással. A hír Genében futótűzként terjedt és mindenfelé nagy meglepetést keltett. Egyelőre a kisantant diplomatái nem csatlakoznak a megegyezéshez, amely kompromisszumos megoldás és formulája a következő:

A kisantant állásfoglalása hatással lesz Franciaországgal való viszonyuk alakulására. Barthou külügyminiszter megkísérli, hogy a kisantantot meggyőzze a sürgős megegyezés szükségességéről.

Mégis átszervezik a Tatarescu-kormányt

Az Adeverul feltűnést keltő híradása szerint október hó 10-ig tárcát kap Iamandi és Manolescu-Strunga

Dinu Bratianu: „Bratianu Györgyöt úgy tekintem, mint bármely más politikai ellenfelünket“

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint Teodorescu kereskedelmi miniszter lemondása következtében, a kormány átalakítása most már aktuálissá vált és

az átszervezés október 10-ikéig megtörténik.

Ezek szerint Iamandi és Manolescu-Strunga alminiszterek szintén tárcát kapnának, előbbi a munkaügyi, míg utóbbi az ipar- és kereskedelemügyi tárcát. A tervek szerint a szenátus elnöke Nistor lesz.

dünk annak a misszióknak felsőbbrendűségében, amely a kisebbségi egyházak vagyona után indított hajsza közben, az iskolaépületek átíratása és konfiskálása után, a tanintézetek diákjain is keresztül-tapos. Kételkedünk az olyan missziók sikerében, amelyek kulturánkat kívánják kiirtani, az anyanyelvtől kezdve

Ami Tatarescu és Dinu Bratianu viszonyát illeti, — írja a lap, — az a lehető legkitűnőbb. Bratianu György és Bratianu Dinu kapcsolatának megítélésénél hivatkozni lehet, — mondja az Adeverul, — a liberális párt elnökének kijelentésére, amelyet egy erdélyi delegáció előtt tett.

— Felhatalmazom önöket, mondják meg erdélyi politikai barátainknak, hogy

Bratianu Györgyöt úgy tekintem, mint bármely más politikai ellenfelünket.

iskoláinkig és templomainkig. Dőre reménysek hevíthetik a tulbuzgóságában kártékony professzort a saját érvényesüléséért a politika piacain: a mi anyanyelvünk, a mi kulturánk a bezárt iskolakapuk és elkönfiskált egyházi javak ellenére is túléli a Ghibu-professzorok minden mesterkedését.

Kiátkozta Müller német birodalmi püspököt a Rómához ragaszkodó papság

„Megvalósult a parancsuralom az egyház életében“

Berlinből jelentik: Müller dr. birodalmi püspök beiktatása és a beszéde, amelyben a német egyházak egységesítéséről (gleichschaltungásáról) nyilatkozott, élénk izgalomban tartja ugy az evangélikus egyház ellenzéki köréit, mint a német katolikusságot is. Müller dr. egy újságírónak adott nyilatkozatában a következő kijelentéseket tette:

— Továbbra is Krisztus tanait prédikáljuk. A felebaráti szeretetet Krisztus szellemében gyakoroljuk, mert ez a keresztény vallás legfőbb parancsa. A formákat azonban a jövő alakítja ki. Az állam hozzásegíti a Rómától függetlenített egyház szabadabb német fejlődését, ami azt jelenti, hogy az állam a jövőben hatáskörében segítheti az egyházat céljainak elérésében. Természetesen a jelen helyzet még nem jelenti a végsőt és a Rómától valóban függetlenített egyház hatalmas műve nemzedékek munkáját követeli meg. Célunk a Rómától függetlenített német egyház: egy állam, egy nép, egy egyház.

Érdekes megemlíteni, hogy két órával azelőtt, hogy a püspök példátlanul fényes ünnepség közben bevonult a dómba, az ország minden részében

kiátkozták a püspököt azok a papok, akik nem akarnak csatlakozni a „gleichschaltolt“ egyházhoz.

Ezek a papok úgynevezett „hitvalló“ mozgalomba tömörültek, amelynek színdusa a birodalmi püspök beiktatásának napján élehangú tiltakozó nyilatkozatot hozott nyilvánosságra. A nyilatkozat megállapítja, hogy Müller püspök és Jäger államtanácsos, — aki Müller püspök legbizalmasabb embere —

nem tagjai többé a keresztény közösségnek.

Ez annyit jelent, hogy a papság tulnyomó részének szervezete a hivatalos német egyházfőt eretneknek nyilvánítja és kitesztja az egyházból, mert a régi germán keresztényellenes szellem befolyása alatt nacionalizálták az egyházat. Azzal is vádozza a nyilatkozat Müller

ler püspököt, hogy erőszakkal távolították el állásából az egyház igazi vezetőit és

parancsuralmat valósítottak meg az egyház életében.

Mindez súlyos veszélyt jelent az egyházi élet szempontjából, fenyegeti a lelkiismeret szabadságát és az evangélium akadálytalan hirdetésének lehetőségét. Ezekkel az intőzkedésekkel Müller és Jäger maguk szakítottak el minden kapcsolatot a kereszténységgel. A színdus kötelességének tartja, hogy

Isten parancsa értelmében tovább folytatja a harcot az új rendszer ellen.

Ennek a rendkívül éles nyilatkozatnak a szövegét a hitvalló mozgalomhoz csatlakozott papok valamennyien a szószerűről hirdették.

Sokszáz templomban átkozták ki ilyen módon a német egyház hivatalos vezetőit.

A szakadás teljes, e pillanatban két evangélikus egyház van Németországban és ez a két egyház éles harcban áll egymással.

Végetért Aradon a kisebbségi igazgatási tisztviselők nyelvvizsgája

Hetvenegy kisebbségi városi és megyei köztisztviselő tette le szordán a szóbeli nyelvvizsgát — Tizenöt napon belül teszik közzé az eredményeket

Hetvenegy aradvárosi és aradmegyei kisebbségi köztisztviselő állott szordán délután szóbeli nyelvvizsgára az aradmegyei prefektúrán működő vizsgabizottság elé. Az úgynevezett második csoport tagjai jórészt az alantasabb hivatali beosztású tisztviselőkből és tisztviselőkből állottak, akikből a bizottság tagjai, így Groza János dr. megyei prefektus, Crisan Ascaniu iskolaigazgató és Mager Traian román nyelvtanár tulnyomórészt a hivatali munkakörükbe tartozó ügyekre vonatkozólag tettek fel kérdéseket.

SEBES ILY

ritmikus tornaiskolájában, a zsidóiskola tornatermében a tanítás október 1-én megkezdődik. — Belratkozás ugyanott. 4032

Madgearu megvédte Maniut a Skoda-bizottság előtt

Bucurestiből jelentik: A Skoda-bizottság mai ülésén folytatták Madgearu kihallgatását, aki ismételten kijelentette, hogy nem volt szerepe az árak megállapításánál. Ő csupán a fizetések és kamatok kiszámításánál működött közre. A volt pénzügyminiszternek a bizottságma délelőtti ülésén

éles szóváltása keletkezett Alexandrini bizottsági taggal.

Madgearu ugyanis szemére vetette Alexandrinak, hogy tiszteletlen megjegyzéseket tett Maniuról. A bizottsági tag kijelentette, hogy ő nem tett egyebet, csak megjegyezte, Maniunak ama írásbeli döntéséről, hogy a mi áraink olcsóbbak legyenek, mint a jugoszlávoké, egy későbbi időpontról származnak nyilván, mint amikor a szerződés létrejött.

vel is ellátott 1 levéltárcának, 1 ceruzának, 615 font készpénznek és egy csekkönyvnek tulajdonosa. Cigaretatárcája valószínűleg kicsuszott zsebéből és órája a tengervíz behatolása következtében megállt. Bibliája ugyan nem volt, de egy porszívókészülékgyár fényképekkel ellátott ismertető füzetét is volt az egyik zsebében.

Ezen a napon délben gyümölcsöt és nyers kagylóállatokat ebédelt. Azután tüzet gyújtott, még pedig úgy, hogy belelőtt nagy csomó száraz fűbe és a tüzet azután gondosan élesztette. Este a tengerparton a nyakkendőtüjéből készített horog-gal halászott.

Nyolc nap alatt teljesen berendezkedett a Robinson életre. Angol szövetből készült ruháját megvetette és igazi Robinson-ruházatot készített magának pálmalevelrostból és vadkecskének bőréből. Konyhája, melynek pandanuslevelekből volt a teteje, egy sziklának támaszkodott. Már ijja is volt erős, ruganyos fából és hat nyila köhegygel.

Minden reggel beírta naplójában, hogy milyen nap van és az előző nap eseményeit. Ezek a vadászatra és halászatra vonatkozó jelentéktelen események voltak. Azután élelemszerzésre indult. Estétként konyhája küszöbén üve pipázott. Pipáját keserű és erős illatú levelekkel tömte meg, melyek nevét azonban nem tudta. Mikor az éj leszállott, a nagy csendben álmodozott; nem lehetett mást hallani, mint a tenger csendes mormolását és a pálmák között zúgó szelet. Ha olvasni akart, századszor elolvasta a porszívó-cég füzetét és közben egyre újabb felfedezéseket tett magát és a természet titkait illetően. Olyan tökéletesen boldog volt, hogy jöllehet több ízben látott a szemhatáron hajóvitortlát feltűnni, óvakodott észrevétni magát félelemből, hogy kiragadják magányosságából.

Mikor az esős időszak elérkezett, nagy türelemmel létrát készített kuszó növényekből és sodort rostokból készült kötélből, mert az volt a szándéka, hogy szigetét egész nagyságban felkutassa. Ezzel a gondolattal eltelve tanulmányozta a sziklafalat és annak a lehetőségét is, hogy miképp lehetne azt megmászni.

Legalább egy tucatszor kísérlete meg a kalandot, mielőtt a gyakorlati lehetőséget megtalálta

A hivatali kisebbségi tisztviselők szóbeli nyelvvizsgája szordán este hét órakor ért véget. A bizottság tagjai megállapíthatólag méltányosan végezték nehéz feladatukat és bizonyosra vehető, hogy ha a végleges eredményeket a bucuresti belügyminisztériumban is alakítják ki, ezért a felelősség nem a bizottságot illeti. Egyébként, — amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában hírül adtuk, — a nyelvvizsga-eredményeket tíz-tizenöt napon belül teszik közzé.

Egy sziklahasadék nyílásánál volt, melyet sűrűn benőttek tüskés kaktuszok. Újabb munkát jelentett utat törni ezen az ellenséges növényzetten keresztül. Valamivel tovább a szikla hirtelen szűkebb lett és már csak keskeny szalag volt, melyen Wilkinsen kívül senki sem mert volna végigmenni. Mégis végighaladt a veszélyes sziklasávon és fensik felére jutott, amely akácfákkal volt benőve.

Leült a fák árnyékába, hogy kipihenje magát, mert a fáradtságtól és éhségtől teljesen ki volt merülve. Mikor a nagy fáradtsággal magával hozott száritott halat és gyümölcsöt elfogyasztotta, a két magával hozott száraz fadarabka segítségével tüzet csinolt és pipára gyújtott. Eközben arra gondolt, hogy mit kezdjen most. Ebben a pillanatban félig meztelen szerezcsent látott maga felé jönni, aki azonban megállt, mikor őt megpillantotta.

— „Yesterday!“ — mondotta természetesen Robinsonnak.

A szerezcsen azonban nem mozdult és nagyon csodálkozva nézte az állati bőrökbe öltözött férfit, aki barátságosan intgetett feléje. Végül megindult a szerezcsen és Wilkins felé jött.

— Tiszteletreméltó gentleman ön kétségtele nélkül, — mondotta a szerezcsen angolul — kissé beteg tulsok whisky élvezete következtében és valamit óhajtok?

— Kicsoda maga? — kérdezte Wilkins elálló lélegzettel.

— Én Zacharie vagyok, Hope-City őre.
— Hope-City? — kérdezte a modern Robinson, — mi az?

— Az a fürdőhely, mely ott fekszik — mondotta a szerezcsen és a lakatlan sziget északi része felé mutatott. — Ha követni akar engem, tiszteletreméltó gentleman, úgy már a sétányról láthatja a kaszinót, a golfteret és lóversenypályát.

Wilkins, a hajótörött

Írta: A. SERSTEVENS

Vannak emberek, akiknek Robinson Crusoe és hasonló sorsu emberek története elcsavarta a fejét és akik ezért csak romantikus hajótörés reményében utazgatnak a tengeren. Wilkins barátunkat is ez a gondolat töltötte el és öt év óta utazgatott már az Atlanti, a Csendes, valamint az Indiai óceánon. Azt kell hinni azonban, hogy a mai hajók ellentárlóképesebbek a régieknél, mert egyetlenyszer sem szenvedett hajótörést, jöllehet több ízben nagy viharokat élt át. Már szinte kétségbe esett, mikor a szemhatáron lévő valamilyen sziget közelében hajója sziklára futott és két perc alatt elsüllyedt. A hajó legénysége és néhány utasa a tengerbe fullt, Wilkins kivéve, aki igen jó úszó volt. Körülbelül öt óra hosszat úszott a tengerben, míg végre homokos partot ért már jóval napnyugtá után. Annyira ki volt merülve, hogy csuromvízesen azonnal elaludt.

Csak másnap tudta méltányolni szerencsés sorsának teljességét. Olyan szigetre került, melyen emberi lénynek nyoma sem volt található. A szigeten rengeteg kókuszdiópálma, kenyérfa és előtte ismeretlen más hasonló fa volt. A partot észak felől nyolc-kilencszáz méter magas, meredek sziklafal zárta el, melynek két vége ékszerűen kiállott a tengerre.

Wilkinsnek egy egész napra volt szüksége, hogy új birodalmát kikutassa. A sziget teljesen lakatlan volt, de végül is eléggé kellemes, hiszen el volt látva kókuszdióval, banánnal, tengerivel és a sziklafalból kiindulva több patak szelte át. Szép erdei vadat is látott és megállapíthatta, hogy a tenger tele van halakkal és kagylókkal. Ekkor a homokban térdre ereszkedett és hálát mondott a gondviselésnek, hogy ilyen kellemes vidékre vetette.

Mint azt a hajótöröttek ilyen esetekben tenni szokták, ő is leltárt készített a birtokában maradt tárgyakról. Megállapította, hogy egy pipának, egy kifogástalan késnek, egy hatlövétű forgópisztoly-nak, tizenkét méter kötöző fonálnak, jegyzőkönyv-

Idegrohamában követte el az öngyilkosságot Georgescu Florean buteni-i járásbíró

A rendőrségi vizsgálat eredménye

Georgescu Florean buteni-i járásbíró tragikus öngyilkossága általános részvétet keltett Aradon. Mint ismeretes, a buteni-i járásbíró a Központi Szálló első emeleti 16. számú szobája ablakából az uccára vetette magát s mire kórházba szállították, halott volt. Az aradi rendőrség még az éjszaka folyamán vizsgálatot indított az öngyilkosság ügyében és igyekezett tisztázni a körülményeket, ami miatt a halálba ment a fiatal járásbíró.

Georgescu Florean brailai születésű volt, ott végezte iskoláit és ott is nősült meg. Alig négy hónappal ezelőtt helyezték el Buteni-be és feleségét, valamint gyermekét nem is hozta magával állomáshelyére. A jóméjű harmincegy éves férfi csakhamar Buteni vezető társadalmi köreinek lett tagja és senki sem gondolt arra, hogy az életerős embert olyan kór támadta meg, az öngyilkosságha kergeti. Hétfőn este érkezett Georgescu Florean Aradra, a Központi Szállóba. Hatalmas bőr-podgyászát felvitette a huszas számú szobába és kérte a személyzetet, hogy másnap korán keltsék fel, mert emittézni való ügyei vannak.

Kedden délelőtt dr. Tesici aradi orvos látogatta meg a járásbíró, aki, amikor Georgescutól távozott, közölte a szálló tulajdonosával, hogy

a járásbíró ideges, súlyos betegségben szenved

és kérte, hogy a személyzet nagyobb figyelemmel vegye őt körül, mert különben is gondos ápolásra szorul. Az orvosi látogatás után, mindössze egyszer jött ki a szobájából és ekkor azt kérte, hogy adjanak részére kisebb szobát, lehetőleg az Alexandri-uccai front-ra. Kérését teljesítették és így elfoglalta a 16-os számú szobát, ahonnan azután végzetes tettét hajtotta végre.

Az öngyilkosság lefolyásáról a 16-os szoba felett lakók tudnak legtöbb felvilágosítást adni, akik szemtanúi voltak annak, mikor a szerencsétlen ember levetette magát a kövezetre.

Néhány pillanattal az öngyilkosság előtt hörgésre lettek figyelmesek,

ami az ucca felől hangzott. Nyomban az ablakhoz siettek és megdöbbenve látták, hogy egy test, fekete gomolyagszerűen zuhan alá. Velőtrázó sikoltás verte fei az éjszaka csendjét és pillanatok alatt hatalmas embergyűrű vette körül a vérben fentröngő testet. Hamarosan a helyszínre érkeztek a mentők is, akik a jelenlévő orvosok tanácsára a már eszméletlen embert nyomban a kórházba szállították. Georgescu Florea azonban a műtőasztalon, mielőtt még csak meg is próbálhatták volna megmentését, kiszenvedett. Fején oly súlyosan sebesült meg, hogy a rengeteg vérvesztés következtében az orvosi tudomány tehetetlen volt.

A rendőrkvesztor intézkedésére, aki néhány perccel az események lefolyása után a helyszínen volt, detektív állta el az öngyilkos szobájának ajtaját, amit egészen ma délelőttig nem is nyitottak ki. Ma délelőtt azután Blannariu ügyész egy rendőrtiszt és detektívek társaságában szállt ki a 16-os számú szobába. Georgescu Florea szobájában a legnagyobb rend uralkodott. Az asztalon 995 lejnyi aprópénzt találtak. Különböző iratok voltak a podgyászában, amelyben megtalálták feleségének és gyermekének fényképét is, valamint több tankönyvet, ami azt látszik bizonyítani, hogy a járásbíró vizsgára készült. A szekrényben a legnagyobb rendben négy rend ruha volt elhelyezve, ebből látszik, hogy a járásbíró Buteniből minden holmiját magával hozta, tehát nem is szándékozott visszatérni. A vizsgálat megállapítása szerint, azonban

tettét mégis pillanatnyi elmezavarban követte el,

miután levelet nem hagyott hátra és erre vall az is, hogy bár fel volt öltözve, cipőit levetette az öngyilkosság elkövetése előtt. A hörgés, amit a lakók hallottak, valószínűvé teszi, hogy közvetlenül az öngyilkosság előtt, rohamot kaphatott.

Négyszáz kilós tortát sütnek

György herceg és Marina hercegnő esküvőjére

Számüzték a Balmoral-kastélyból a modern táncokat

Londonból jelentik: György herceg és Marina hercegnő esküvőjére már folynak Lou-

bel-sütnek és amely megtalálójának szerencsét hoz. Érdekes megemlíteni azt is, hogy a torta összeállításához csak olyan anyagokat használhatnak, amelyek az angol birodalomból származnak.

A jegyespár tiszteletére egyébként a Balmoral-kastélyban bálát rendeztek, amelyről

MARINA

GYÖRGY

donban az előkészületek. Az óriási dimenziójú esküvői tortát Edinburgban sütik. A tortát — amelynek súlya 400 kg. lesz — a két világhírű cukrász: Mac Vittie és Price sütik. Már gondoskodás történt arról is, hogy a három méter átmérőjű tortát külön erre a célra épített szállítási alkalmatosságon vigyék az esküvő színhelyére. A torta külön meglepetése egyébként az a hat pences nézdarab, amelyet

azonban a modern táncokat kizárták. A meghívottak nagyrésze skót nemzeti viseletben jelent meg a bálon.

Meghaladják a 25 millió lejt a csendőrzezér felügyelőségen elkövetett szabálytalanságok

Számlák, amik nem létező áruk fedezetére szolgálnak — Dumitrescu tábornok kérte fiának, Puiu Dumitrescunak kihallgatását, de elutasították

Bucurestiből jelentik: A „Curentul” értesülése szerint, a csendőrzezér felügyelőségen elkövetett szabálytalanságok ügyében megindított vizsgálat befejezéshez közeledik. A vizsgálat vezetői: Groma Pál belügyminiszteri vezérfelügyelő és Bendescu tábornok, már hozzá is kezdtek írásbeli jelentésük elkészítéséhez. A vizsgálat eddigi megállapításaiból kitűnik, hogy a csendőrfelügyelőségen elkövetett visszaélések okozta kár meghaladja a 25 millió lejt. Megállapították a vizsgálat vezetői azt is, hogy Dumitrescu tábornok, a csendőrség vezérfelügyelője, több olyan számlát, jelentést, átvételi elismervényt, vagy más okmányt írt alá, amelyek nemlétező áruk fedezetéül szolgáltak. Ezeknek az iratoknak összeállításában, — mint a „Curentul” jelenti, — a tábornoknak Crivat ezredes és Letu alezredes volt segítségére. A vizsgálatról szóló jelentést legkésőbb e hét végéig eljuttatják úgy a belügy, mint a hadügyminisztériumba. A jelentésnek a minisztériumban való áttanulmányozása után az iratokat áthelyezik a II. hadtest hadbíróóságához, amely megidézi majd Dumitrescu tábornokot abból a célból, hogy feleljen meg mindazokra a vádakra,

amelyeket a jelentés felsorol.

Itt írjuk meg, hogy Dumitrescu tábornok kérte a vagyonellenőrző bizottságtól fiának, Puiu Dumitrescunak, a király volt magántitkárának beidézését, aki jelenleg Párisban tartózkodik. Dumitrescu tábornok fiával akarja bizonyítani, hogy a sokat vitatott Dorobanti-farmnak a felépítéséhez ő is jelentős összeggel járult hozzá. A vagyonellenőrző bizottság elutasította a kérelmet, ellenben az ügybe bevonta a tábornok feleségét is.

CORSO-mozgó ma utoljára!

5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Állj, ki vagy!

Remek bűnügyi film.

Holnap premier! WILLY FORST filmje, mely Timisoaran, Budapesten lázba hozta az egész várost, napokig nem lehetett jegyhez jutni.

Bécsi bál!

ADOLF WOHLBRÜCK, PAULA WESSELY, WALTER JANSEN, HANS MOSER, HILDE von STOLZ
A tolongás elkerülése végett ma d. e. 11 órától jegyelővétel!

Használja ki a Parcoul Carol-ban levő kiállítás kapcsán nyújtott 50% os vasuti kedvezményt, valamint azokat a kedvezményeket, melyeket a **GRAND HOTEL LAFAYETTE** a szobárárból, pensióból és étkezésből nyújt.

336

Szendrey Mihály emlékei a jubiláló budapesti Operaházról

Egykor az Operaház legelső statisztái közé tartozott az aradi magyar színház igazgatója. — Hogyan tolyt le a megnyitás — ötven évvel ezelőtt?

Ebben az évben ünnepli a budapesti Operaház ötven éves fennállásának jubileumát. Az egész magyar társadalom felfigyelt a nagy kulturális eseményre és az Operaház vezetősége a szezonra olyan műsört dolgozott ki, amely méltó az Operaház országhatáron is túlnőtt hírnevéhez. Számos nagy énekes és énekes indult el az Andrássy-úti palota színpadáról a világhír felé és a jubileumi évvel kapcsolatban egymásután elevenítik fel emlékeiket azok, akiknek a legcsekélyebb összeköttetésük is volt az Operaházzal: kis színes történetek, amelyek egy serdülő, fiatal színház kulisszái mögött játszódtak le. Egy pesti lap írja többek között, hogy a megnyitó-előadáson kevés volt a néma statisztá és ezért a fiatal színövendékeket is beszólitották, tekintet nélkül arra, hogy prózára vagy operára készültek. A névsor, amelyben számos „nagy” név szerepel, a következő: Császár Imre, Gaál Gyula, Nyáray Tóni, Szilágyi Vilmos, Tapolczay Dezső, Dezső József, Pethes Imre, Fóris Pista, Szerény Zoltán, Szendrey Mihály, Dalnoky Viktor, Takács Mihály stb... A megnyitó további részét és érdekes epizódokat már maga Szendrey Mihály meséli el, aki, mint a fentiekből is kitűnik, már az Operaház megnyitó-előadásán is résztvett és számtalan estét töltött a hírneves dalszínházban.

— A színiiskola másodéves fiatalsága szíves-örömmel vállalkozott a diszbemutatón való némaszereplésre — meséli Szendrey igazgató. — Sőt később is számtalanszor volt mellék-

Nagyszabású alapítvány fogja örízni az aradi Szeretetházban is Loránt Emánuel emlékezetét

Nemes célu akció indult külön alapítvány létesítése érdekében

A jövő hét folyamán lesz egy esztendeje annak, hogy Loránt Emánuel, az Aradi Textilgyár R. T. vezérigazgatója rövid szenvedés után elhunyt. A kitűnő emberbarát halála őszinte részvétellel töltötte el Arad társadalmát, de gyászba borított száz és száz szegény családot is, akik a nagylelkű férfit adományaitól tartották fenn magukat. Loránt Emánuel, bár névleg sohasem szerepelt az adományozásokban, igen nagy összegekkel támogatta a különböző jótékony intézeteket, így a zsidó Szeretetházat is és számos szegény, nyomorgó ember köszönhette a jószívűről nevezetes Loránt Emánuelnek betévé falatját.

Most, halálának egyéves évfordulója alkalmával barátai, értesülésünk szerint Kleinhändler Ábris igazgató kezdeményezésére emléket nagyszabású alapítvánnyal akarják örökre feledhetetlenné tenni. Az alapítványt a zsidó Szeretetházban létesítik, ott, ahol Loránt Emánuel számtalanszor bizonyította be, hogy életében mindig őszinte, emberbaráti jószág fűtötte. Az alapítvány tervezete bár készen áll, értesülésünk szerint még igen sokan fogják hozzájárulni Arad társadalmából is, hogy az alapítvány minél nagyszabású legyen.

keresetünk, még nekünk drámai szakosoknak is az Opera színpadán statisztálni. A megnyitón mi ott álltunk az előcsarnokban, mert csak a második darabban volt jelenésünk. A bejárat előtt báró Podmaniczky Frigyes, az Operaház intendánsa állott diszuniformisában és várta a királyt: I. Ferenc Józsefet, aki nemskára meg is érkezett. Az ősz uralkodó mosolygva fogadta Podmaniczky jelentését és megjegyezte:

— Szép, hogy határidőre elkészültek az összes munkákkal.

Az intendáns katonásan összevágta sarkantyuját és így válaszolt:

— Ha egy öreg katona valamire a szavát adja, úgy azt be is tartja, Felséges Uram!

Szendrey Mihály ezután az Operaház színpadán lefolyt vizsgákról beszél. Amikor a zsufolt nézőtér előtt vizsgáztak a jövő operanékesei és barátaik, fiatal kollégáik elszorult szívvel lesték a közönséget, hogy vajjon megnyeri-e tetszésüket, vagy nem? S ha siker volt, boldog örömmel rohantak a színpadra, hogy gratulációikkal halmozzák el a „befutott” növendéket.

— Emlékszem, — mondja Szendrey Mihály, — a növendékek vizsgáinak során a legnagyobb sikere Takács Mihálynak, a későbbi nagy operanékesnek volt. A „Rigolettóban” lépett fel és már az első felvonás után, majd később a nagy jelenet végeztével elementáris erővel zúgott fel a taps a nézőtérén. Mi, akik összeszorított kézzel drukoltunk az iskola legszerényebb, egyben pedig legszegényebb tagja sikeréért, felrohantunk és öltözőjében csókolgattuk össze-vissza Takácsot, akinek örömkönyvek csillogtak szemében, majd egy pillanatra elkomolyodott, csendre intett bennünket, kihuzta asztala fiókját és egy töltött revolvért vett elő:

— Ha nem lett volna sikerem ma este, akkor csak holtan vittek volna ki az Operaházból! — mondotta. — Hála Istennek, erre nem volt szüksége.

— Egy másik kedves eset a híres Perotti Gyula operanékesrel történt meg. Az operanékes minden áriája után cigarettát szívott el. Azonban számtalanszor megtörtént, hogy nem volt ideje egyik-másik jelenet után elhagyni a színpadot, hogy a dohányzóban cigarettát szívhasson el. Ezért az Operaház igazgatósága kivételesen engedélyt adott számára és lehetővé tette, hogy a színpad egyik sarkában, közel a kulisszákhöz, rágyújthasson. Az operanékes a nagy jelenetek előtt mindig elkészítette a cigarettát és csak azután ment ki a színpadra. Egy alkalommal, amikor ugyancsak rövid ideje maradt a cigarettázásra, rémülten állapította meg, hogy a cigarettáját ellopták. Nosza, hajsza indult meg egy cigaretta után, de — hogy-hogynem — a színpadon senkinek sem volt, még az öltözőkben sem. Végre az egyik ügyelő mentette meg a helyzetet, aki lerohant a nézőtérre és az egyik földszinti páholyból — ha ő emlékszem, Falk Miksától — kért egy cigarettát kölcsön a művész részére. (bér—).

Vizrebocsájtották „Queen Mary”-t,

a világ legnagyobb oceánjáróját — Az angol király rádió-beszéde

Londonból jelentik: Skóciában a Clyde partján ma zuhogó esőben, az uralkodó-pár, a walesi herceg, az angol előkelőség, valamint több százezernyi embertömeg jelenlétében vizrebocsájtották a világ legnagyobb oceánjáróját, az 534 számú hajót. Nagy ünnepek kíséretében az angol királynő keresztelte meg az óriáshajót „Queen Mary” névre. A hajó nevét egészen a keresztelés pillanatáig titokban tartották. A százezrekre menő tömegben kétezer rendőr tartotta fenn a rendet és több mint háromezer mentő és orvos jelent meg a keresztelési aktusnál, hogy az esetleges baleseteknél pillanatok alatt közbeléphessenek. A vizrebocsájtás a legteljesebb rendben ment végbe. A hajó pillanatnyi fennakadás nélkül, méltóságosan csuszott a vízbe és még a borús, esős időben is impozáns látvány volt az, amint az óriási hajóépítmény biborszínű teste kiemelkedett a hullámokból. A vizrebocsájtás alkalmával György angol király rádióbeszédében többek között a következőket mondotta:

— Alig egy évszázaddal ezelőtt építette Cunard Sámuel első lapátos, 1100 tonnás gőzöst, amelyet főleg arra szánt, hogy a két angol nyelvű nemzet postáját a hatalmas tengeren továbbítsa. Boldogító tudat, hogy most ez az óriási hajó megépülhetett és hasonló célokkal indul a tenger számtalan átszelésére és közelebb hozza egymáshoz a két nemzetet. A jövőbe vetett remények jegyében indul el a „Queen Mary” majd első útjára.

Megegyezés jött létre

a város és huszonkét micalacai telektulajdonos között

Tizenöt lejes egységárban közel 12.000 négyszögöl földet sajátítanak ki a Calea Radnei és a timisoarai vasúti hid között

Aradváros mérnöki hivatala, mint ismeretes, elhatározta, hogy a Marosnak azt a szakaszt, amely a Calea Radneitől a timisoarai vasúti hidig terjed, új árvízvédelmi gáttal látják el. Ezzel a munkával kapcsolatosan szükségessé vált, hogy mintegy harmincyolc micalacai telektulajdonossal és földbirtokossal megegyezést létesítsen a város, mivel telkeikről kell a gátemeléshez szükséges földmennyiséget kiásni.

Az érdekelt micalacai telektulajdonosok ma kiüldöttéleg jelentek meg Muresan János aradvárosi főmérnöknel, hogy a felhasználó földek megváltásának körülményeiről tárgyaljanak. A tárgyalások, amelyek biztató körülmények között indultak, csakhamar credményre is vezettek, amennyiben a micalacai érdekeltek és a városi technikai ügyosztály vezető-képviselője megegyeztek a felhasználó földek négyszögölének egységárában. Mivel az egész gáterősítési és építési munkálatokhoz összesen 11.356 négyszögölnyi föld szükséges, a város az érdekelt telektulajdonosoknak minden felhasznált négyszögölnyi föld után 15 lejt fog fizetni.

Magyar vagy német iratok románra,
román nyelvűeket magyarra vagy németre
fordít és hitelesít
T. SELAGIAN
hites tolmács és fordító.

Cim: Arad, Kereskedelmi Iskola épülete
(Kulturpalota mellett) földszint, balra első ajtó.
Hivatalos órák: d. e. 10—13-ig és d. u. 4—7-ig.

3625

A főváros központjában

A bukovinaiak találkozóhelye

HOTEL ESPLANADE

BUCURESTI · B·DUL·ACADEMIEI·8

Schweizi vezetés
Modern kényelem
Szobaárak
Lei 150-től

343

Kinos botrány a cluji érettségi vizsgán

Leleplezték egy álérettségizőt, aki más helyett állott vizsgára — A rendőrség hajszája a botrányt rendező diák után — Hetvenkét százalék bukott el az oradeai írásbeli érettségi vizsgán — Az aradi katolikus gimnázium tíz növendéke közül kilenc elbukott

Clujról jelentik: Tegnapelőtt késő este hirdették ki a Baritiu-gimnáziumban érettségiző diákok szóbeli vizsgálatának az eredményét. Ez nagy meglepetést hozott mindenkire számára. Ugyanis az volt a közhit, hogy mivel ez előtt a bizottság előtt, amelynek az elnöke *Stefanescu Goanga* egyetemi rektor, csak román diákok vizsgáznak, az eredmény nem lesz olyan elképesztően katasztrófális, mint a kirsebbségi intézeteknél. Ezzel szemben a kihirdetett eredmény szerint

159 jelentkező közül az írásbeli vizsgálatokon átment 60, a többi elbukott.

Tegnap reggel már meg is kezdődtek a szóbeli vizsgálatok, nem a Baritiu-gimnáziumban, hanem az egyetemen. Délelőtt a vidéki diákok kerültek sorra. Délután többek között a beszercei jelöltek következtek. *Azonban ekkor hatalmas botrány szakította meg egy időre a vizsgák nyugodt menetét.* Egy diák nagyon jól felelt a tanárok minden kérdésére. Csupán kíváncsiságból a legnehezebb kérdéseket tették fel neki, de ő mindenre hibátlanul válaszolt. Mindenki meg volt győződve, hogy megkapja a lehetséges legjobb jegyet, az úgynevezett „*exceptional*”-t. Ekkor a rektor, *Stefanescu Goanga*, jóindulatúan a következő kérdést tette fel a jelöltnek:

— Ezek után, hogy ilyen jól felelt, mondja el nekem, hogy milyen pályára akar menni?

A jelölt egy ideig hallgatott, aztán így felelt:

— *Apacs akarok lenni, csavargó...*

Ezekre a szavakra kitört a botrány. Egy másik jelölt felugrott a helyéről és elkiáltotta, hogy csalót dicsértek meg a professzorok, mert

nem is érettségiző, hanem egyetemi hallgató, aki más helyett ült be vizsgázn.

A többi érettségizők, akik mind nagyon jól tudták ezt a csalást, rátámadtak a kiabálóra és ütlegetni kezdtek. Az ál-érettségiző erre felugrott és az ajtón keresztül eltűnt. Hogy szökését megakadályozzák, rögtön lezárták az

Meggyorsítják az igazságszolgáltatást

Bucurestiből jelentik: A semmitőszék tegnap kimondta, hogy a román perrendtartás nem engedi meg azt a mindjobban használt formulát, hogy

a bíróságok végtárgyalási határidőt tűzenek ki. Ez teljesen idegen a perrendtartásban és súlyosan érinti az igazságukat kereső pereskedők érdekeit.

A törvény semmiesetre sem engedi meg, hogy a pereskedők elveszítsék jogukat, azért, mert a tanuk nem jelennek meg a tárgyalásokon, ami különben annak tulajdonítható, hogy a hatóságok nem teljesítik az elővezetési parancsot.

A semmitőszék döntése nagy jelentőséggel bír, mert az újabb időkben a bírói gyakorlat eltért a perrendtartás eme értelmezésétől és igen sok ügyben fontos tanuk meghallgatása nélkül hozta meg ítéletét.

egyetem összes kapuit. A rektor telefonon értesítette a rendőrséget a történetről és karhatalmat kért. *Draghici* bűnügyi osztályvezető vezetésével szállott ki a rendőrség és megkezdte a hajszát az ismeretlen érettségiző után. Felkutatták az egyetemi épület minden zugát, de nem találták.

Ez az eset az őszi érettséginek a szenzációja. A bizottság most azt kutatja, hogy nem állítottak-e más érettségizők is maguk helyett idegeneket szóbelire. S hogy nem megrendezett botrányról van-e szó, amivel a szigorú érettségit akarták elkomolytalanítani.

Ugyancsak most folynak az oradeai érettségi vizsgák is. *Onisifor Ghibu*, aki nevét az elmúlt hetekben a timisoarai piarista-rend vagyónának perében tette újból emlékezetessé, most Oradeán működik. *Onisifor Ghibu* professzor ur legelső teendője az volt, hogy felhívást intézett az érdekeltekhez, hogy aki nem

Küzdelem Senk Ferenc volt aradi birtokos örökségéért

Ervénytelenek a visszavásárlási joggal kötött szerződések — A kiskoru örökös a bérítő kilakoltatását kéri elhunyt apja százhusz holdas birtokából

Az aradi járásbírósa ma tárgyalta azt a kétségtelenül érdekes birtokpert, amelyet *Senk Ferenc*, a körülbelül két hónappal ezelőtt elhunyt aradi földbirtokos kiskoru örököse indított egy aradmegyei gazda ellen. *Senk Ferenc* nyugalmazott főszolgabíró — mint emlékezetes — körülbelül két hónappal ezelőtt halt meg és vagyonát kiskoru leányára hagyta, míg a tizenegy esztendőös leány vagyongondnokául *dr. Nagy Sándor* aradi ügyvédet nevezte meg. *A vagyon legnagyobb része egy aradmegyei 120 holdas birtokból áll, amely körül most pereskedés indult meg.*

Még *Senk* életében történt, 1932. decemberében, hogy a nyugalmazott főszolgabíró adásvételi szerződést kötött *Forgó Lajos* aradmegyei gazdával a birtokra nézve. A szerződés egyik pontja szerint a birtokosnak jogában állott visszavásárolni az eladott 120 holdat, *Forgó* a szerződés alapján telekkönyvileg is át akarta iratni a birtokot és ezt *Senk* tiltakozása dacára úgy a telekkönyvi hatóságok, mint az aradi törvényszék jóváhagyta. A Legfelső Semmitőszék elé került a pör és a legfelsőbb bíróság érdekes indokolással semmisítette meg a szerződést és utasította el a telekkönyvi átírást vonatkozó kérelmet. Megállapította ugyanis a semmitőszék, hogy a visszavásárlási jogra vonatkozó klauzulával ellátott adásvételi szerződések az új kamattörvény értelmében semmiesek, miután a törvény szerint ezek burkolt kölcsönügyletet takarnak és a törvényes kamatok kijátszását célozzák. Miután a szóbanforgó szerződés a kamattörvény életbeléptetése után jött létre, az érvénytelennek tekintendő.

A semmitőszéki ítélet után új megállapodás jött létre *Senk Ferenc* és *Forgó* között, amennyiben a gazdálkodó ezuttal bérbevette

fizeti meg azonnal a vizsga és más díjakat, az tekintse magát megbukottnak.

Az iskolában izgatott a hangulat. A folyosó megtelik szomorú diákcsoportokkal, akik az élet harcában először állnak olyan érzéssel, hogy olyan rossz nagyvak lenni, jobb volna visszamenekülni az elemi iskolába.

Mindenhol csak panaszt hall az ember. Egyszerre csak megüti a füleket egy hang:

— *Leesett az ítatósom. Az elnök hirtelen ott termelt, kiragadta kezemből a papírt és felfüggesztett.*

Egy másik sirva mondja:

— *A zsebkezdőmet vettem elő. Az elnök azt gondolta, hogy puska. Kiragadta a kezemből és felfüggesztett.*

Késő délután hirdetik ki az írásbeli érettségi eredményét. *Ghibu* professzor ur ismét gondoskodott meglepetésről. A kihirdetésnél csak az érettségizők lehetnek jelen. A hozzátartozók és érdeklődők az ajtó előtt, a folyosón várják az eredményt, amely, mint előre is érzik, reménytelen.

Benn a teremben ekesendesül a zaj. Most hangok hallatszanak. Aztán nyílik az ajtó és megjelenik ismét *Ghibu* professzor ur. Ajkán győzelmes mosoly. *Hogyne, hiszen győzött. Hetvenkét százalékot buktatott el az írásbelin.*

Az aradi katolikus gimnázium növendékei közül az oradeai érettségi vizsgán tizen jelentkezték és a tíz közül kilenc megbukott, tehát csak egy ment át.

1934. október elsejéig a birtokot. Mielőtt még lejárt volna a bérleti szerződés, a kiskoru leányörökös vagyongondnoka tárgyalásokat folytatott *Forgóval* arranézve, hogy a gazda október elsején adja át a birtokot, ezt a kívánságot azonban a gazda elutasította és közölte, hogy a birtokot nem hajlandó átadni. *Erre Nagy Sándor dr. beadvánnyal fordult az aradi járásbíróshoz és kérte, kötelezze Forgót a birtok visszavásárlására.* A beadványhoz csatolta az ügyvéd a semmitőszéki döntést is. Az ügy ma került az aradi járásbírósa elé. *Ionescu* járásbíró megállapította, hogy *Forgóék* még nem nyújtották be védekezésüket és október 8-ikára halasztotta a tárgyalást, amely idő alatt a gazda képviselőjének írásban be kell nyújtani védekezését és csak akkor kerül sor az érdemi tárgyalásra.

CENTRAL: Ma utoljára! 5, 7¼ és 9¼ órákor

Vágyak ritmusa

Joan Crawford · Clark Gable

SELECT: 5, 7¼ és 9¼ órákor

A külváros hősei

Wallace Beery, Jackie Cooper, Fay Wray, George Raft.

CENTRAL Holnap CORSO
Szezonnyitó premier!

Bemutatóra kerül *Willi Forst* slágerfilmje, amely a vellecei filmvilágkiállításán az első díjat nyerte:

MASKERADE (Bécsi bál), főszerepekben: *Paula Wessely, Adolf Wohlbrück, Olga Tschekowa, Hans Moser.* Jegyelövétel már ma!

HIREK

Két front

Még él a béke. És folyik a harc. Nem gyűnk, gépfegyverek, repülőgépek harca még, tudós agyak versenyeznek egymással, világhírű elmék kelnek küzdelemre és laboratóriumok mélyén csodákat produkál az emberi zseniáltság. S kialakul a két front, amelyet beláthatatlan mélységű szakadék választ el egymástól. Az egyik oldalon őrt áll a laboratóriumok tudósai felett — a Halál, míg a másik oldalon a Tudomány, az emberi Fejlődés örökdió munkálkodó hívei felett...

Naponkint hallat magáról a két front. A halál frontja két újabb rettenetes gyilkoló szerszámmal növelte most azoknak a haditalálmányoknak sorát, amelyekből egykoron — egy egész világ retteg tőle — holttestek hekatombája épül és elpusztult városok füstölög romjai szolgálnak lesújtóan szomorú keretűl a tudósok sikerének. Az elektronbomba, amely háromezer fok hőséget fejleszt és amely — a legutóbb lefolyt belga hadgyakorlatok tanulságai szerint — elpusztít minden élő lényt abban a körzetben, ahova zuhant s az Y-sugár, amely még borzalmasabb hatású. Amely egy kilométeres körzetben öl meg mindent, ami él...

A másik oldalon sem szűnt meg a munka. Fizikusok, csillagászok, mérnökök légiója építi meg Amerikában a világ legnagyobb teleszkopját. Öt év óta dolgoznak lelkes tudósok és újabb öt évi szakadatlan munka lesz az órlás-teleszkop árá, amellyel a csillagokkal behintett égboltozat titkait fogják kutatni, hogy az emberi előrehaladást szolgálják. Husz tonna olvasztott üvegből készül a teleszkop tükre és munkások hadserege dolgozik a hatalmas tudományos műszer megépítésén. Tíz esztendői szakadatlan munka — hogy esetleg néhány új csillagot fedezzenek fel, s még jobban megismertessék az emberiséggel a világűrben száguldó bolygók titkait.

Mindkét oldalon a tudás világhíres bajnokai küzdenek. Akiket a tudomány imádata kapcsol össze. És mégis elválaszthatatlan szakadék tántog közöttük. A szakadék, amely a halált az élettől választja el. Amely felett egyszer talán mégis sikerülni fog hidat verni, hogy a halál laboratóriumaitól az élet várát építsék fel. S elektronbombák és Y-sugarak helyett az emberi fejlődés ragyogó perspektívái bontakoznak ki a csillag lombikokban...

És egyéj olvad a két front...

(—rosi.)

IDÓPROGNÓZIS: Gyengülő, majd dél-nyugatra forduló légáramlás, változó felhőzet, esetleg egy-két helyen még kisebb záporosó várható. Kissé erősebb éjjeli lehűlés.

— Csütörtökön érkezik Szófiába a szerb királyi pár. Szófiából jelentik: A szerb királyi pár csütörtökön délután érkezik meg a bolgár fővárosba. A bolgár lapok nagy eseményeket fűznek a királyiátogatáshoz és azt hiszik, sikerül a két ország békés szomszédságát megteremteni. Több lap írja, hogy Bulgária eddig is mindent megtett a jó szomszédság kedvéért és most azt várják Jugoszláviától, hogy főleg a macedonai bolgár kisebbség üldözésének megszüntetésével teremti barátságosabb légkört.

— Lupu királyi vadászatra hívták meg. Bucurestiből jelentik: Lupu dr. Rehinul Sasescbe utazott, ahová az uralkodó meghívta az ott rendezendő udvari vadászaton való részvételre. Jól informált politikai körökben azt hiszik, hogy Lupu dr. megbízást kap különböző tárgyalások lefolytatására a nemzeti-parasztpárt több vezető tagjaival.

— Nemzetgyűlés fogja módosítani a francia alkotmányt. Párisból jelentik: Doumergue rádióbeszéde óta a francia közvéleményt az alkotmány módosításának ügye foglalkoztatja. Politikai körökben elkerülhetetlennek tartják a versaillesi nemzetgyűlés összehívását, mert egyedül ez illetékes az alkotmány módosításának végrehajtására.

— Ecuador is belépett a Népszövetségbe. Genfből jelentik: Afganisztán után most Ecuador is belép a Népszövetségbe és így a Népszövetségben levő tagállományok száma 59-re emelkedik.

— A Gordon-Bennett léggömbverseny eredményei. Varsóból jelentik: A Gordon-Bennett léggömbverseny helyezéseit ma közölték a nyilvánossággal. Eszerint a távolsági versenyt a Varsó nevű lengyel léggömb nyerte meg 1250 kilométeres távrepülésével, második Belgium nevű belga léggömb lett 1200 kilométerrel, harmadik a Polonia nevű lengyel léggömb, ugyancsak 1200 kilométeres eredménnyel.

— Csehszlovákiába exportálók figyelmébe! Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala közli, hogy a Csehszlovákiával fennálló adósságok magánkompenzációjára benyújtott kérvényhez mellékelni kell az importtartozások benyújtását feltűnítő nyugtát is, amely igazolja, hogy az importált áruk ellenértékét a megállapított árfolyamon kifizették. Ez a nyugta hitelesítve kell hogy legyen és a benyújtó bank által aláírva.

— Meghiúsulás veszélye fenyegeti a francia-cseh kereskedelmi tárgyalásokat. Londonból jelentik: A Morningpost jelentése szerint a francia-cseh kereskedelmi tárgyalásokat meghiúsulás veszélye fenyegeti, mert a franciák nem hajlandók teljesíteni a cseh kontingentálás felemelésére irányuló követeléseket. A csehek azzal fenyegetőznek, hogy kiegyenlítő hivatalt állítanak fel a két állam közti forgalomban és lényegesen csökkentik a francia behozatalt. Elsősorban a mosott és fűsült kenderf, továbbá szeszes italokat és illatszereket akarják kizárni.

— Pénteken temetik az elhunyt Mavrodí államtitkárt Bucurestiből jelentik: Mavrodí államtitkár temetése pénteken lesz. A holttestet a Tabacu templomban ravatalozták fel. Az elhunyt államtitkárt a Belu-temetőben helyezik örök nyugalomra. A haláleset alkalmából az aradi vármegyeházára és városházára kitzítették a gyászlobogót.

Színvadi rendező lett Eisensteinből

Eisenstein, a világhírű filmrendező a mostani színiidényben mint a moszkvai színház rendezője mutatkozik be a közönségnek. Eisenstein az újságírók előtt kijelentette, hogy a színpadhoz való visszatérése nem jelenti azt, mintha szakított volna a filmmel. Véleménye szerint azonban a színház ezidő szerint nagy munkalehetőségeket nyújt és ennek eredményeit fel lehet majd használni a hangosfilmen. anélkül, hogy a művészet e két formája egymást zavarná.

— Házasságra kötelezi egy mexikói állam a katolikus papokat. Londonból jelentik: Mint Mexikóból jelentik a Daily Express-nek, Campeche államban törvényt hoztak, amelynek kifejezett célja az, hogy gyöngítse a katolikus egyház befolyását. Többek között elrendelték, hogy a lelkészek kötelesek megházasodni. A lelkészek számát is korlátozzák. Minden 85.000 lakosra csupán három lelkész esik.

— Coroiu újra jelentkezett. Botosaniból jelentik: A város és a megye lakosságát újabb ismét nyugtalanítja Coroiu hirhéd rablóvezér. A bandita egy-két nappal ezelőtt újból életjelet adott magáról és több jómódu családnak fenyegető leveleket írt. A hatóságok kézrekerítése érdekében széles körű intézkedéseket foganatosítottak.

Modern, jó, olcsó

Fehérnemük -- Paplanok

csak

Ruttkay & Botye 404 cégnél.

— Tilos a vándorkereskedők működése a vonatokon. Bucurestiből jelentik: A CFR a bel- és külföldi diákok 50 százalékos vasuti kedvezményét október 15-ig meghosszabbította. A vezérlőszolgálat a rend és egészségügyi szempontokból úgy intézkedett, hogy a jövőben szigorúan tilos vándorkereskedőknek a vonatokon árusítani. Ugyancsak megtiltották azt is, hogy ezek a vándorkereskedők este 10 és reggel 6 óra között az állomási perronokon áruikat hargos szóval kínálják megvételre.

— Furcsa gyermekparalízis-járvány a schleswigi kerületben. Schleswighből jelentik: Illetékes közlés szerint a schleswigi kerületben harmincegyen betegedtek meg gyermek-bénulásban, akik közül három eset halálos kimenetelű volt. Érdekes, hogy mind a három felnőtt, az egyik egy 45 éves asszony, a másik kettő pedig egy 25 éves fiatalember és egy 62 éves férfi. A hőcsökkenés folytán azonban illetékesek remélik, hogy az esőzés majd megszünteti a csirák széthurcolását és a járvány rövidesen megszűnik.

Elite Illatszertár

a barakban

Legolcsóbb bevásárlási forrás! 3959

— Elfogott szovjet repülőgép. Karbinból jelentik: A mandzsu csapatok elfogtak egy nagy orosz katonai repülőgépet, amely ismeretlen ből mandzsuriai területen kényszerleszállást végzett. A repülőgépen több bomba és gépfegyver, valamint rádió volt. Az orosz repülőket a mandzsu hatóságok letartóztatták.

— Első telefonbeszélgetés Tokió és Hamburg között. Hamburgból érkező jelentés szerint ünnepélyes külsőségek között honyolitották le az első kísérleti telefonbeszélgetést Tokió és Hamburg között. A Hamburg—Amerika Linie központját délelőtt fél 11 órakor hívta fel tokiói képviselője, az Illies & Co. cég. A tokió cég rövid jelentést adott le, amelyet a hamburgiak oly tisztán értettek mintha városi beszélgetést folytattak volna le. A jelenlevők kivétel nélkül elismeréssel nyilatkoztak a sikerült kísérletről, a Hamburg—Amerika Linie üzletfelei gratuláltak és sok szerencsét kívántak a világvállalat keletázsiai szolgálatának kiépítéséhez. Ez a jövő évben válik teljessé, amikor a „Cordillera” motorháú és a még építés alatt levő gőzös Európa és Keletázsia között fog forgalmat lebonyolítani.

— Elkészült a vádirat Jávör Pál színész ellen. Budapestről jelentik: Ma készült el a vádirat Jávör Pál, a Vigszínház színművésze ellen, aki mint ismeretes augusztus 17-én Winternitz Sándor istálló tulajdonosát a Cirkusz csillaga előadása alkalmával ököllel több ízben fejbevágtta szándékosan, de ülési szándék nélkül. A vádirat súlyos testi sérítés büntetével vádolja Jávör Pált, aki a vádirat szerint aradi születésű 32 éves. Jávör Pál Winternitzet olyan súlyosan meglütötte, hogy jobb szemén hártypredést és a szemben bekövetkezett vérzést szenvedett. A jogos önvédelem esetét a vizsgálat során nem lehetett megállapítani, mert a bántalmazás megtorlásból és nem pedig támadás elhárítására történt.

Fiedler Klára gordonkaművész

a Városi Zenéudoban október 1-én kezd tanítani.

— Csalásért feljelentett cukorgyári munkás. Ma délelőtt az aradi rendőrség bünyügyi osztályán husz volt cukorgyári munkás jelent meg, hogy egy társuk ellen bűnvádi feljelentést tegyenek. Az érdekes feljelentés szerint a husz ember szezonmunkát végzett a cukorgyárnál, ahol megismerkedtek egy férfivel, aki állandóan alkalmazásban volt a cukorgyárban. Beszélgetni kezdett velük és figyelmeztette őket, hogy kellő összeköttetéssel be lehet jutni a cukorgyárba állandó munkácrónék. A munkások természetesen közölték, hogy nincs semmiféle összeköttetésük, mire tanácsadjuk kijelentette, hogy ő hajlandó mindegyiknek állandó állást szerezni, akkor ha mindegyiktől fejenként ötszáz lej kap. A munkások gondolkodtak egy ideig, majd a nehéz munkával szerzett ötszáz lej átadták a jó „összeköttetésekkel” rendelkező férfinak, akinek a nevét ma sem tudják. Az ilyen módon szerzett tízezer lej azonban nem hozott magával ellenszolgáltatást, mert sorba küldték el a szezonmunka elvégzése után a munkásokat, akik jelenleg is állás nélkül vannak. A bűnvádi feljelentést család címén tették meg a ma is cukorgyárnál alkalmazásban lévő ember ellen, aki állítólag komoly vagyonnal rendelkezik. A rendőrség a nem mindennapi „állászerző” ellen folytatja a vizsgálatait.

— Baltával és késekkel támadták meg haragosukat a soimosi gazdák. Ma beszállították az aradi ügyészségre Craznic György és Lupu Ioan soimosi lakosokat, akik az elmúlt napokban az uccán baltával és késsel felfegyverkezve, megtámadták régi haragosukat, Vlaicu Valer ottani gazdát és súlyosan megsebesítették. Vlaicut beszállították a lipovai kórházba, állapota életveszélyes, míg támadóit letartóztatták. Az ügyészségről Craznic és Lupu az első számú vizsgálóbírói hivatalhoz kerültek, ahol Seracu Adrian vizsgálóbíró kihallgatásuk után vizsgálati fogságba helyezte őket.

— Izületi csuznál és ischlásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet. Jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a Ferenc József viz rendkívül enyhe és jótévé hatását vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál, továbbá sérvben szenvedőknél is.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

FÜIDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand,
ROZSNYAI: Piața Avram Iancu.

LEGUJABB

Rendkívüli tanácsülésen tárgyalja a Népszövetség a Saar-vidék függőben maradó, kényes kérdéseit Aloysi báró olasz meghatalmazott miniszter és a berni német követ bi- zalmas tárgyalásai

Gentből jelentik éjjel fél három órakor: A Népszövetség politikai bizottságának szerda esti ülésén már teljesen a háttérbe szorultak az osztrák függetlenség és a keleti paktum körül kérdések fontosságai és a Saar-vidéki népszavazás kérdései kerültek a közérdeklődés homlokterébe. Ezúgyben egyébként Aloysi báró, a harmas-

bizottság elnöke hosszas megbeszéléseket folytatott Welsacker berni német követtel, akivel a népszavazás körülményeit tárgyalta le. Ezek során szó került a német pénzügyi hozzájárulás és a Saar-vidéki rendőrség megerősítésének kérdéseire is. Hír szerint a Saar-vidék még függő ügyeinek rendezésére november hó folyamán rendkívüli tanácsulást hívnak össze.

— Nincs nagyarányú vérhas-járvány Aradmegyében. A közelmúlt napokban olyan hírek terjedtek el a városban, hogy Aradmegye egyes községeiben veszedelmes arányú vérhas-járvány dühöng. Az Aradi Közlöny munkatársa ez ügyben érdeklődött az aradmegyei főorvosi hivatalnál, ahol kijelentették, hogy nagyarányú vérhas-járványról beszélni egyáltalán nem lehet Aradmegyében. A szűrettel kapcsolatosan előfordultak ugyan egyes esetek, de ezek sem haladnak meg számban a szokásos őszi méreteket. Így Pecican 8, Rovineben 1 és Traunauban 10 vérhas-esetet jelentettek eddig be a hatóságoknak, viszont egyik eset sem veszedelmes.

— Halálozás. Klein Emánuel galsai kereskedő hosszas szenvedés után 80 éves korában elhunyt. Temetése ma, szeptember 27-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz Galsán. 4029

— A gázmérgező esetek gyógyításáról tanfolyamokat rendez Bucurestiben az egészségügyi minisztérium. A hadügyminisztérium és a belügyminisztérium kezdeményezésére az egészségügyi minisztérium elhatározta, hogy a hivatalos vezető-orvosok számára szakszerű tanfolyamokat rendeztet Bucurestiben a gázmérgező esetek terápiájáról. Az egyes tanfolyamok nyolc-nyolc napig tartanak és négy ilyen nyolcnapos tanfolyamot rendez a minisztérium, amelyeknek mind-egyikén mintegy száz hivatalos orvos vesz részt. A legelső tanfolyam október hó 1-én nyílik meg Bucurestiben és ezen az egyes kerületi közegészségügyi vezérfelügyelők, a megyei és városi főorvosok vesznek részt. Aradmegyéből Cosma Demeter dr. megyei és Cucu Vazul dr. városi főorvos vesznek részt az első tanfolyamon.

— Kabaré-est az Iparos Otthonban. Az aradi Vig Színpad műkedvelő előadásában 29-én, szombaton este fél 10 órai kezdettel kitűnő kabaré-est lesz az Iparos Otthon nagytermében. A legjobb aradi műkedvelők, Bodnár József főrendezővel az élén: Faragó Böske, Kiss Matild, Patay Zsófi, Kovács Eszti, Gaáli László, Spitz Lajos, Tövisháti János, Boros Frigyes, Jung Jenő, Bodnár László, Kovács Kálmán biztosítják a kétórás kacagást. Belépődíj adókkal 22 lej. Előadás után reggelizés tánc következik.

VILLÁNYI Elegáns BUDAPEST,
SZÖRMEBUNDA Tartós Kigyó-u. 5.

— Basch Bertalané ravatalára szánt koszorúmegváltás címén az Aradi Zsidó Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Basch Bertalan 500, Dózsa Márk 200, Berg Rudolf 100, Weisz Bodog 200, Weisz Oszkár 100, Schwartz Adolf Cluj 200, Sajó Béla 100, König Miksa 500, Dózsa István 200, Lázár Sámuel 500, Dózsa Imre 100, Weisz és Haasz 300 lej.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete értesíti a CFR segélypénztáráról fizetett nyugdíjas tagjait, hogy a szeptember havi nyugdíjak a következő sorrendben lesznek kifizetve: 27-én a volt ACSEV-nyugdíjasok, 28. és 29-én a volt MÁV- és CFR-nyugdíjasok, mégpedig 28-án A-M-ig és 29-én N-Z-ig. Október 1-én pedig a hátramaradtak. Nyugdíjfizetés mindennap — szombaton is — délelőtt 8-1-ig és d. u. fél 5-7-ig eszközöltetik. Az elnökség.

— Premier-zuhatag a színházokban. Négy premier volt a budapesti színházokban egyetlen héten. Ezekről a színházi bemutatókról pompás képekkel illusztrált cikkekben számol be a „Déli-báb” új száma, amely 84 oldal terjedelemben jelent meg.

— Újra egyesítik a pénzügyigazgatóságokat. Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy a két részre osztott pénzügyigazgatóságok rendszerével sem tudtak a pénzügyi szervek több adót inkasszálni, a minisztérium ismét egyesítette a behajtási és kivetési pénzügyigazgatóságokat.

— Gömbös rádió-expozéja készül. Budapestről jelentik: A magyar belpolitika nyári szünete véget ért. Ezen a héten összeül a minisztertanács, amely az októberben megnyíló parlament munkarendjét állapítja meg. Gömbös Gyula miniszterelnöki kinevezésének második évfordulóján, a jövő héten rádióbeszédet mond és ebben valamennyi időszéri kül- és belpolitikai kérdést érinteni fogja.

— Meghalt Dario Niccodemi világhírű olasz író. Rómából jelentik: Az olasz irodalmat jelentékeny veszteség érte. Meghalt az egyik legnevezetesebb színpadi író Dario Niccodemi. A világsikerű olasz író, aki egyedül számított, Pirandello mellett hatvan éves korában egyik Róma melletti kórházban hunyt el. Általánosan ismert a „Scampolo” (Tökmag-kisasszony) című vigjátéka, amit meg is filmesítettek Dolly Haassal a főszerepben. Egy másik ismert darabja a budapesti Nemzeti Színházban ért el nagy sikert a „Hajnalba, délből, este”. A Scampolo Aradon is siker mellett futott az egyik moziban. Halála általános részvételt keltett a művelt világban.

— Közlekedési baleset játszódott le ma délután a Corso-mozi előtt. A 9-es számu autobus kerülni akart egy kocsi, közben pedig elkapta Faller asztalos kis kézikocsiját, amely felzuhant a járdára. A kocsi súlyosan megsebezett egy járókelőt: Kiss Jenő Dr. Ratiu-uccai lakost. A rendőrség vizsgálatot vezet az ügyben.

— Eltemették özvegy Pinkusz Ernőné Szerdán délután 6 órakor helyezték örök nyugalomra özvegy Pinkusz Ernőné. Pinkusz Ernőné néhai férje az ineni erdőhivatal főtisztviselője volt. Halála mély részvételt keltett Aradon és temetésén számosan jelentek meg rokonai és ismerősei közül. Pénzes Artur volt aradi, jelenleg budapesti hírlapíró, valamint Princz Györgyné özvegy Pinkusz Ernőnében édesanyjukat veszítették el.

— Bejelentette öngyilkosságát egy munkanélküli aradi tisztviselő. Egy szerencsétlen gradistai asszony kereste fel szerkesztőségünket. Urs Tibornénak hívják és könnyek között mondta el szomorú történetét. Férje, Urs Tibor létfőn del előtt elment otthonról és azóta nem mutatkozott, eltűnt. A házaspárnak három gyermeke van, akik közül a legnagyobb 10 éves, ennek mondta mintegy bucsuzóul Urs Tibor, hogy ne váriák haza, mert egyenesen a Marosnak megy... A szerencsétlen asszony férje hosszú idő óta munkanélküli volt. A jobb napokat látott ember tisztviselő volt, egészen addig, amíg a nagy Válság őt is kidobta a többi milliónyi névtelennel az uccára. Alkalmi munkás, ügynök, minden volt azóta, de sehogy sem akart jobbra fordulni életük sora. Két ízben már meg akart válni az életétől, azonban idejében megakadályozták, most azonban felhasználta az alkalmat, amikor felesége nem tartózkodott odahaza és elment, valószínűleg azért, hogy harmadszor kísérelje meg eldobni magát az életet. Hogy sikerült-e neki, még nem tudni, de az asszony, a felesége a síró apróságokkal — a jelek szerint — végképpen magára maradt. Ezután kéri a jó embereket, tegyék lehetővé neki, hogy elköltözhessen Aradról gyermekeivel édesanyjához, a tolnamegyei Szekszárdra, ahol talán majd a naponta szükséges kenyeret elő tudja teremteni. Férje holléte után a rendőrség kutat, de mind-egyik eredménytelenül... Ha segíteni akarják a leírhatatlan helyzetben levő Urs Tibornét, Gradisten lakik, a Calea Fiului 56, száma alatt.

— Vakmerő betörés Ineun. Az aradi csendőrszárnyparancsnokságra jelentették, hogy az elmúlt éjszaka vakmerő betörés történt Ineun. Korpas György ineni suszterhez törtek be alkalmas segítségével ismeretlen betörők, akik negyven pár most készült cipőt loptak el. Az ellopott cipők értéke meghaladja a 15.000 lejt.

— Az állami Osztályosorsjáték 5-ik osztályának huzási eredményei 1934. szeptember 26-án, a 16-ik huzási napon. Lei 1.000.000 No. 2751, 7228, 13002, 13116, 14845, 21157, 27972, 30015, 45095, 53340, 71292, 72189, 73942, 74153. Lei 100.000 No. 31973, 44284, 46538, 59861. Lei 20.000 No. 6222, 39044, 47928, 48243, 52854, 55369, 71209 és még 899 nyeremény Lei 15.000 és 5.500 között. A következő sorsjáték első osztályának huzása 1934. november 15-én kezdődik.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor-és bélzavarok, máj-és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát-és derékfájás ellen a természet adta „Ferenc József” keserűviz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

— Híres jósónő lett Párisban az egyik Barrison-lány. Budapestről jelentik: A Barrison-lányokra már igazán csak azok a bizonyos régi pestiek emlékeznek, de ezek aztán nagyon. Akik látták őket a milléniumot követő esztendőkből az egykori Somossy-orfeumban, meg Ósbudavárában, bizonyára ma sem felejtették el az öt angol „sisters” ifjú báját, uniformisos szökecséjét, gyújtó enekét, remek táncát. Ők voltak Pesten a mai Tiller-, Hoffmann- és Ziegfeld-görög ősei és olyan népszerűek voltak, hogy még kuplékat is irtak róluk. A Barrison-lányok — Lona, Ethel, Gertrude és a többi kettő — aztán „feloszlottak” és egyikük: Gertrude Barrison vagy harminc évvel ezelőtt Bécsben tánciskolát nyitott, ahonnan igen sok híres táncosnő került ki. Az iskola sokáig virágzott, aztán jöttek az új „ritmikusok” és „mozgásművészek” és az egykori szöke angyal Gertrude Barrison bezárta iskoláját, fokról-fokra elszegényedett, majd nagy nyomorba jutott és ha volt tanítványai nem segélyezték volna, talán éhen halt volna, ekkor — körülbelül 60 éves korában — eszébe jutott régi tudománya: a jóslás, amely még régi, boldog korszakában sok meglepő sikert hozott számára baráti körben. Az öreg hölgy bucsút mondott Bécsnek, Párisba költözött és ott jósónő-szalont nyitott. Ma egyike Páris leghíresebb jósónőinek; a neve valóságos fogalom a jóvendőmondás terén. Akik ezen a téren „szakértők”, azt mondják, hogy siker és jóvedelem dolgában a nagy Madame Thibés egyenes örököse. Az egykori Miss Barrison, az egyik az öt közül.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy a CFR központi pénztárána a szeptember havi nyugdíjak a következő sorrendben lesznek kifizetve: 27-én az összes ACSEV-nyugdíjasok, 28-án A-tól N-ig és 29-én N-től Z-ig a CFR- és volt MÁV-nyugdíjasok. A kifizetés napokint — szombaton is — reggel 8-tól délután 1-ig és délután fél 5-től fél 7-ig fog eszközöltetni. Kérjük tagjainkat, hogy a tagdíjakat a fizetésnél jelen levő pénztárnokunknál, avagy hivatalos helyiségünkben (Piata Avram Iancu No. 18.) befizetési sziveskedjenek. Egyben felhívjuk Szentpéteri Lajos, Martin István és özv. Matuz Károlyné volt szamosvölgyi nyugdíjasokat, hogy a CFR központi pénztárána. Halca Anna, Bugariu Demeter, Kollár Vasa, Csillag Pál, Ducariu Miklós, Szabó Ida CFR-nyugdíjasokat, valamint Somogyi Nándor állami nyugdíjast, hogy az aradi állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Az elnökség.

— Aki könyvek közé rejtette vagyonát, hogy megtréfálja örököseit. Egy dusszardig tanár, hogy megtréfálja kapzsi örököseit, egész vagyonát pénzre tette és a bankjegyeket könyvek lapjai közé ragasztotta. Erről és sok más eseményről pompás cikkekben számol be a „Tolnai Világlapja” új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

URANIA
MA, csütörtökön 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor
Erdélyi premier! — 100% német.
BOLERO
Egy föltörekvő táncos karrierje minden akadályon keresztül.
George Raft, Carole Lombard
D. u. 3 órakor lei 9. — Átlaghelyekkel:
Harold Lloyd
a mozibólond.

SPORT KÖZLÖNY

Minden ellenkező hírrel szemben: Aradon játszik az Unirea-Tricolor

A nemzeti bajnokság B-csoportjába már Arad is bekapcsolódik

Egyik bucuresti-i sportlap napokon át téves híradásokat közölt a nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának Aradot érdeklő mérkőzéséről, az AMEFA-Unirea-Tricolor találkozásáról és a mérkőzés színhelyét Bucarestben jelölte meg. Tegnap azután helyesbítették a bucurestiek téves közléseit és ezek szerint

a mérkőzés Aradon kerül vasárnap lebonyolításra.

Arad sportközönségének tehát a sorsolás „érdekessége” következtében az Unirea-Tricolor lesz alkalma először „másodizben” a szezon folyamán Aradon üdvözölhetni, de miután a bucurestiek játéka mindenkor eseményszámba ment Aradon, bizonyosra vehető, hogy a meccs iránt még fokozottabb érdeklődés fog mutatkozni. A bucurestiek a Ripensia ellen jól

szereplő következő együttesükkel jönnek:

Radulescu—Sicitulescu, Gavat—Robe, Steinbach, Ghermelie—Florea, Carjean, Niculescu, Bogdan, Seifert.

Az AMEFA-nál még nincs összeállítás, de a vasárnapi együttesben sok változtatnivaló nem lesz.

Vasárnap a nemzeti bajnokság B) csoportjának mérkőzéseibe Arad is bekapcsolódik és a CAA timisoarai testvércsapatát, a CAT együttesét kapja első ellenfél gyanúját. A timisoarai atléták kvalitásaival mindenki tisztában van és miután a CAA is nagy ambícióval készült, itt is pompás küzdelemre van kilátás.

A nemzeti bajnoki meccseken kívül teljes első- és másodosztályú bajnoki műsor, valamint ifjusági és szövetségi díjmérkőzések egészítik ki a vasárnapi futballprogramot.

Népes mezőnyök lesznek a CAA atletikai versenyén

Évek óta vasárnap kerül lebonyolításra Aradon az első atletikai verseny, amely az előjelek szerint szépsikerűnek ígérkezik. A rendező CAA lelkes atléta-tábor szorgalmasan készül a versenyre és minden egyes versenyszámban népes mezőnyökre van kilátás, ugyanis a cluj AC nyolctagu gárdával képviselteti magát, akik a volt magasugró-rekorder, dr. Somodi István vezetése alatt jönnek, ugyszintén biztosra vehető a CAT teljes gárdájának indulása, valamint a Chinezul és Electrica atlétáinak részvétele is. Oradeáról az ujonnan alakult Esta Sun néhány versenyzője és a Stariunta atlétái fognak a versenyen résztvenni.

Csak a nemzeti ligások tartalékcsoportjai veretlenek a szövetségi díjban

Az AMEFA és Gloria-CFR második csapatai között dől el az elsőség kérdése.

A szövetségi díjért vasárnap csupán öt meccset játszottak le és a legnagyobb játék-erőt képviselő két együttes, az AMEFA és a Gloria tartalékgárdája ismét biztosan győzött a CAA, illetve Intellegrea felett. A Hakoah küzdelem után győzte le az Olimpia-PTT-t, a Juventus pedig a sportszerűtlenül először 7, majd 8 emberrel kiálló SGA felett aratott meglepetésszerű győzelmet. A Transilvania harmadik meccsén is kétszámjegyű vereséget szenvedett és egymaga több gólt kapott, mint az első 7 csapat együttvéve. A táblázatot alant adjuk:

1. -AMEFA	4	4	—	27	3	8
2. -Gloria-CFR	3	3	—	34	2	6
3. CAA	3	2	—	1	27	6
4. Intellegrea	3	2	—	1	15	7
5. SGA	3	2	—	1	8	5
6. Tricolor	3	1	1	1	6	3
7. Hakoah	3	1	1	1	5	6
8. Juventus	3	1	—	2	7	16
9. Banatul	3	1	—	2	10	25
10. Olimpia-PTT	3	—	—	3	3	21
11. Soimi-CFR R. A.	2	—	—	2	1	12
12. Transilvania	3	—	—	3	3	40

O FERDINAND GYÖRGY JUBILEUMA. Az alkerületi sportszövetségi főtthkar, Ferdinand György, október 4-én ünnepli sportműködésének negyedszázados jubileumát. Ferdinand György tiszteletére sportbarátai az Auer-téle vendéglőben bankettet rendeznek, amelyen a kitünő sportembert érdemel elismerésül ünnepelni fogják.

Felfüggesztették a pecicai Virtutea játékjogát

Az ismeretes pecicai bohrány ügyét tegnap tárgyalta az alkerületi sportszövetség és úgy döntött, hogy csütörtökön egy négytagú bizottságot küld ki Pecicára, a kihallgatások eszközlése végett, addig is a Virtutea játékjogát felfüggesztették. A bizottságban Ferdinand György és Pascu György a Sportszövetség részéről, Marita György a bíróttestület részéről és Kirculescu ezredes foglalknak helyet.

Megsemmisítették a Hakoah-Alimentatie-meccsét

A vasárnap lebonyolításra került és a Hakoah 8:1 arányú győzelmével végződött mérkőzésen a Hakoah csapatában szerepelt Szécsi Bálint, aki az átigazolási időben a CAA részére kérte igazolását, de még terminus előtt visszamaradt a Hakoahban. Miután a CAA annak rendje és módja szerint az átigazolási kérelmet benyújtotta, a játékost a központ október 1-ig felfüggesztette. A mérkőzést tehát, miután Szécsi a Hakoah csapatában felfüggesztése ellenére szerepelt, az Alimentatie kedden, a szövetségi ülésen megővta és

a szövetség a meccset megsemmisítette és annak október 3-án a CAA-pályán való újralátszását rendelte el.

A felfüggesztett játékos szerepeltetéséért a Hakoahot 200 lej pénzbüntetésre ítélték, a Hakoah intézőjét pedig, Engel Márton 3 hónapra felfüggesztették mindenféle sportműködéstől.

Rennich Fidél kitünő szereplése az országos kerékpáros bajnokságon

Bucurestiből jelentik: Az országos kerékpáros szövetség rendezésében, hétfőn bonyolították le Bucurestiben a kerékpáros sprintbajnokságokat, amelyeken Aradról Rennich Fidél és Mayer, a Meteor versenyzői vettek részt. Több előfutam után

Rennich Fidél nagyszerű teljesítménnyel második helyen végzett

az országos bajnokságban és a fővárosi lapok egyöntetűen a legnagyobb elismerés hangján írának Rennichről. A verseny eredménye egyébként a következő: 1. Gh. Cocis (VCRG), 2. Rennich Fidél (Meteor Arad), 3. Simionescu (VCRG), 4. Dinu (Jandermarie).

Az Európa-Kupa állása az osztrák-cseh mérkőzés után

Bécsből jelentik: A vasárnapi osztrák-cseh meccs után, amely tudvalevőleg döntetlenül végződött, az Európa Kupa állása a következő:

1. Olaszország	5	4	—	1	13:	6	8
2. Ausztria	3	2	1	—	9:	6	5
3. Magyarország	3	1	1	1	5:	3	3
4. Csehszlovákia	3	—	2	1	4:	6	2
5. Svájc	4	—	—	4	4:	14	0

Még ezévből megindulnak a küzdelmek a Miclea-vándordíjért

Az aradi Sportszövetség elhunyt elnöke, Miclea Sever dr. emlékére vándordíjat alapított, amelyért évente az összes aradi egyesületek futbalcsapatai fognak küzdeni.

A mérkőzéseket kiesési rendszer szerint fogják lebonyolítani.

olyanképpen, hogy a két divíziós csapatot, a Gloria CFR-t és az AMEFA-t kiemelik és hozzájuk sorolják a többi első és másodosztályú csapatokat. A mérkőzéseknek fix terminusai nincsenek és a meccsek lebonyolítását a szövetség már idén reméli megkezdeni akként, hogy olyan ünnepnapokra tűz ki meccseket, amikor bajnoki forduló nincsen. Természetesen ezévből csak a selejtezőket kívánják lejátszani, az elődöntők és döntő tavaszra marad.

Sepi vezeti az AMEFA-Unirea-Tricolor meccset

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnokság mérkőzéseinek bírói a következők: AMEFA-Unirea-Tricolor: Sepi (Timisoara), Chinezul-CAO: Burdan (Arad), Crisana-Romania: Ilescu (Bucuresti), CAT-CAA: Tunea (Caransebes), UDR-Vulturitextila: Murgu (Timisoara).

O Turay egy hét alatt rendbe jön. A Ferencváros-Hungária meccsen megsérült Turay lábsebét bevarrták és az orvosok véleménye szerint Turay már a jövő vasárnap játék-képes lesz, tehát részt vehet a Hungária-Ujpest derbimeccsen.

Három királyné

volt jelen az olasz trónörökös leányának születésénél

Rómából jelentik: Az olasz trónörökös-pár gyermekének születéséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

„Az elmúlt éjjel 23.15 órakor a diemnti hercegnő a nápolyi királyi palotában leány-gyermeknek adott életet, aki a Mária Pia nevet kapta.

A fenséges anyja és az újszülött hercegnő a legiobb egészségnek örvendenek.”

Három királyné állott Maria-José hercegnő betegágyánál, amikor első gyermeke megszületett. Anyósa az olasz királyné, anyja, a belga anyakirályné és sógornője, a bolgár királyné, már napok óta a szobájában tartózkodtak és ápolták. Az udvarnál azt remélték, hogy fiú fog születni. Ez dinasztikus okból fontos, mert

Olaszországnak csak férfi uralkodója lehet.

Ezért már napokkal az örvendetes esemény előtt könyörgő körmeneteket rendeztek Nápolyban. A hívek nagy tömege gyűlt össze azért, hogy a trónörökös-párnak fia szülessen, aki majd egykor Olaszország trónjára léphet. Ha fiú született volna, születése után nyomban megkapta volna a Nápoly hercege címet.

Régi olasz szokáshoz híven, a közönség köréből rengeteg ajándékot ajánlottak fel az újszülött számára. A király azonban úgy intézkedett, hogy

mindenki váltsa meg az ajándékokat és helyettük adjon valamit iótékonycétra.

Csak egy ajándékot fogadtak el: egy finomművi bölcset, amelyet a nápolyi iparosok testülete készített. A pénzt gyűjtés után szereztek meg.

A kis hercegnő ugyanabban a tereben született, ahol 1869-ben nagyatyja, Viktor Emánuel király jött a világra.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben, Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkán.

„Grand Hotel”-el szemben, a főposta sarkán.

NÉGY DIKTÁTOR IRÁNYITJA AZ EZÜST VILÁGPIACÁT

**A négyestanács minden délben megállapítja az ezüst világgpiaci árfolyamát
— Kereslet és kínálat különös törvénye a nemzetközi ezüstpiacon —**

Londonból jelentik: Minden délben pár perccel háromnegyed kettő előtt, szombaton pedig pontosan féltizenkettőkor, négy cilindres ur jelenik meg a Sharp és Wilkins nemesfém-cég palotájának előcsarnokában, barátságosan üdvözlők a nagy angol lapok ott összegyűlt közgazdasági munkatársait és lassu léptekkel haladnak a „szentély” felé. Az egész világ négy legnagyobb nemesfém cégének főnöke a négy ur, akik

azért ülnek össze minden nap, hogy megállapítsák az ezüst árát.

Pár perccel a tanácskozás után rádió és sürgönydrót röpti a világ négy tája felé a négy előkelő ur tanácskozásának eredményét. A négy nagykereskedő nem hasonlítható külső megjelenésében sem a new-yorki pénzügyesde, sem az értéktőzsde kiáltozó és vadul részüküláló ügynökeihez, hanem sokkal inkább udvari tanácsosoknak néznék őket az ember. A zárt ajtók mögött lejátszódó aktus felidézti egy északamerikai szenátor mondását arról, hogy az ezüst királyi fém.

Az ezüst árának hullámzása mindvégig szoros összefüggésben volt a fontosabb politikai eseményekkel.

Ez a négy ur ezüsttel kereskedik. A nemesfém, amelynek napi áráról tárgyalnak, részben a mexikói ezüstfinomítóból, másrészt India, Kína nagy ezüstkészleteiből származik, esetleg pedig valamelyik állam pénzverdejének raktárából került elő, ahová a beolvasztott ezüstpénz rudjait helyezik el. Az ezüstrudak többnyire 11 és fél coll hosszúságúak, 5 coll a szélességük, 4.25 coll a magasságuk és 75 font a súlyuk. Mindegyik rudon pedig fémjelzés van, amely feltünteti a rud tisztaszűrt tartalmát és ez rendszerint 93.6 és 99.9 százalék között váltakozik.

Némely amerikai finomító azzal dicsekszik, hogy száz percents ezüstöt is elő tud állítani.

A londoni szakkörök azonban nem hisznek ebben. Az ezüstrudakat különösebb csomagolás nélkül szállítják, nem úgy, mint az aranyat, amelyet hordókban, vagy ládáknak expedálnak. Az ezüstöt egészen egyszerűen, minden különösebb gond nélkül raktározzák be a hajók pánccsoszobáiba. Nem érdektelen a szakköröknek az az állítása, hogy

az ezüst egyike a legtöbbet utazó fémeknek.

Mexikóból Londonba érkezik a szállítmány, onnan Sanghaiba irányítják tovább, majd Kalkuttába vezet az útja és végül vissza Londonba, ahol az ezüstnek egy bizonyos fajta cearingháza van.

A négy londoni nemesfém céghez éjjel és nappal az egész világ minden részéből százával érkeznek a megrendelések, államoktól, nagybankoktól és magánszemélyektől. Az egyik megrendelés fix arra szól, a másik napi-arat említi. A megrendeléseket a Sharp és Wilkins-cég irodáiban szortírozzák és intézik el. És pedig sok éves tapasztalat alapján, egészen rendkívüli ügyességgel. Felvetődik a kérdés, hogy miért csak négy nemesfémkereskedő-cég dominálja a londoni ezüstpiacot, amely tulajdonképpen mindenki számára nyitva áll. Az üzlet száz százalékgig nemzetközi, a négy cég több, mint ötven éve áll fenn, a világ minden ezüstkereskedőjével és fogyasztójával tradicionális kapcsolatokat tart fenn, úgy, hogy

egy új cégnek egyenesen lehetetlen lenne valamire való üzleti kapcsolatokat kiépíteni.

Az ezüstben történt kötéseküél említésre érdemes, hogy a vásárló nevét titokban tartják s még a négy cégfőnök tanácskozásán sem említik meg. Ez a diszkréció biztosítja a londoni ezüstpiac versenyen kívüli pozícióját.

Nem egy kormány súlyt helyez arra, hogy ezüsteladásairól ne tudjon a nagyvilág

és éppen ezért fordul a londoni ezüstkirályokhoz, mert tudja, hogy számíthat a titoktartásukra.

A négy ezüstfejedelem rendkívül érdekes világban él. Figyelembe kell venni, hogy a

Á bridge-király Bécsben

Culbertson európai körútján Budapestre is ellátogat

Bécsből jelentik: A bridselők királya, Ely Culbertson, a feleségével együtt, Bécsbe érkezett. Culbertson európai körúton van és Bécsből Budapestre megy, mert úgy hallotta, hogy Budapesten igen nagy az érdeklődés a bridsjáték iránt és ott világvizonylatban is kitűnő játékosok vannak. Az ügy, amely a bridskirályt Európába hozta, igen érdekes: egy Klausner nevű bécsi ur, Ida Roland, a híres színész nő fivére,

selyemhátú bridskártyákat talált fel,

amelyeket szabadalmaztatott. Ezeknek a kártyáknak az a nagy előnyük, hogy tétszész szerint lehet őket mosni és számtalan mosás után is olyanok, mintha újak volnának. Culbertson ezeket a kártyákat a saját neve alatt akarja forgalomba hozni és nem kételkedik benne, hogy azzal a nagy varázserővel, amelyet a nevé a világ bridsjátékosaira ez időszert jelent: sikerülni fog az örökké új bridskártyákkal igen nagy üzletet csinálnia.

Arról,

hogyan lett a bridsnek ilyen mestere és hogyan lett egyáltalában a brids az élethivatása.

a következőket mondja Culbertson:

— Eppen a háboru kitörése előtt, 1913-ban kezdtem el kártyázni. A kártya világa valóságos bővületbe ejtett, tudományos szempontból kezdtem tanulmányozni és megállapítottam, hogy a kártya tudománya, mialatt az összes többi tudományok óriási előrehaladást tettek, még valósággal középkori nivón áll. Egy új kártyateória felállításán dolgoztam tehát, — még pedig teljesen önzetlenül, mert hiszen sejtelmem sem volt róla, hogy bridszel csak egy fillért is fogok keresni. Hét évi hosszú és fáradságos munka után dolgoztam ki bridsrendszeremet és ebben az időben írással és tanítással kerestem a kenyeremet. 1928-ban lett divatossá a kontrakt-brids, amelynek alapján az én rendsze-

Két barát. A.: Barátom, te a butasággal magad.
B.: De ha félek, borzasztóan félek.
A.: De hiszen ez ellen már régen van orvosság, az érzések csökkenésénélkül, teljes biztonsággal megóv

földkerekségen történő események, amelyek között sokszor még rejtett összefüggések sincsenek, nagy hatást gyakorolnak az ezüst árára. Például: amikor Angol-Indiában elfogadták a gyermekházasságokat tilalom alá helyező törvényt, Bombayból nagyobb ezüstrendelés érkezett. Az indiai vásáriok jól számítottak. Mielőtt ugyanis a törvény életbe lépett, sebtiben nagyobb számú gyermekházasságot kötöttek. A lakodalmi ajándékok nagy része ezüst tárgy, úgy, hogy Indiában az utolsó hetekben nagy keresetnek örvendett az ezüst. Kínában minden újévkor erősen felszökik az ezüstbehozatal. Ha a kínai kereskedőket elkapja a spekuláció láza, akkor nem ismer határt. A négy londoni cégfőnök egyike például kimutatta, hogy a kínai spekulációs hullám idején egyetlen napon huszonötszörösét forgalmazták a világprodukciónak.

remet kissé megváltoztattam és könyvben is kiadtam. Időközben, feleségemmel együtt,

az összes bridsbajnokságokat megnyertük. teóriám gyakorlati értéke tehát kitűnően bizonyosodott. Felismertem a bridsnek, mint nagyiparnak a nagy lehetőségeit, amelyeket igyekeztem kihasználni. A bridsjáték széleskörű elterjedtsége folytán ez nem is volt nehéz, hiszen Amerikában nem kevesebb, mint 15 millió ember játszik bridszt. — Mit mondhatnék üzememről? Eddig kerek

négyezer bridsstanárt képesítettem

eredményvel és bizonyítványokat is adtam nekik. Könyveimből másfélmillió példány kelt el, három év alatt. Irodámnak száz alkalmazottja van, tizenöt felügyelővel, akik közül mindegyiknek két-két gépirónó áll rendelkezésére. En magam úgy el vagyok foglalva, hogy már alig jutok hozzá, hogy kártyát vegyek a kezembe. Alkalmazottja vágyok az amerikai Bell-szindikátusnak, amelynek 170 lapja van s ezekben írok cikkeket a bridsről. A feleségem, aki kitűnő játékos, viszont a Bell-szindikátus versenytársának, a Hearts-konzernnek a munkatársa, ennek a konzernnek hetven lapja van. Naponta körülbelül 500 levelet kapok és érdekes és mulatságos, hogy ezek között rengeteg a panaszos levél:

férjek panaszkodnak a feleségeikre, vagy feleségek a férjeikre,

hogyan rosszul licitálnak. Ezekre a levelekre, kivétel nélkül, személyesen válaszolok, ami, csak levelepapírosban és postabélyegben, évenként 30.000 dolláromba kerül. De nem sajnálom ezt a pénzt, — mert népszerűségemet igazolja. Most már csak egy dolog áll előttem: még egy könyvet írok, egy utolsót, ennek „Superbridge” lesz a címe s azután teljesen és végleg visszavonulok a bridseléstől.

A bridskirály-e hét végéig marad Bécsben s azután utazik, néhánynapos tartózkodásra, Budapestre.

A hangversenyszézon szenzációja:

Mykyscha Taras október 6-iki hangversenye a Kulturpalotában

Mint ismeretlen név, ismeretlen zongoraművész érkezett Oroszországból és néhány hét alatt meghódította az európai zenei metropolisokat. A budapesti zongorahangversenyen ő volt a sztár, róla zengtek nemcsak a kritikák, de a riportok, interjúk is: a sajtó szeizmográfja megérezte, hogy új, nagy zongoraművész tűnt fel az európai hangversenytermek pódiumain.

Mykyscha Taras első az orosz művészek közül, aki Oroszország határain túl bemutatatta művészetét. Ez a bemutatkozás —

mint említettük — döntő sikerrel járt. A világlapok legnagyobb kritikusi megállapították, hogy Mykyscha Taras zsenialitása a világ legelső zongoraművészei közé emelte. Az alig 22 éves zongoraművész első bécsi és budapesti sikere után, minden európai főváros hangversenydobogóján a legnagyobb művészeknek kijáró ünneplésben részesült. Első romániai hangversenyútján Mykyscha Taras október 6-ikán mutatkozik be az aradi közönségnek a Kulturpalotában. Jegyeket a hangversenyre Sándor könyvkereskedése árusít,

**Legjobb testedzés,
vívás és torna**

**PELLEGRINI-féle
vívótermében.**

4031

Cserépkályha,sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű**olcsó árban**kapható 3172
kizárólag a**„CERAMICA“**

kályhás cégnél, Bdul Regina Maria 9. sz. I. emelet.

Színház — Irodalom — Művészet

Budapest legnagyobb színházi eseménye **Alpár Gitta**, a világhírű magyar énekesnő rövid budapesti vendégjátéka

A „Dubarry” a Fővárosi Operettszínházban.

Az egész világ ünnepli és csodálja **Alpár Gitta** magával ragadó énekművészetét. Hosszu külföldi távollét után a Fővárosi Operett Színháznak sikerült az illusztris művésznőt rövid vendégjátéka Magyarországra hozni. Leirhatatlan a közönség tomboló lelkesedése, a szünni nem akaró tapsvihár, amelyben **Alpár Gittának** már színpadra lépésekor része van. Bécsi és londoni szereplése előtt még tizenötösör — utóljára szeptember 30-án éneklie a „Dubarry” címszerepét, amelyben az egész világon egyedülálló énekművésze és kiváló színjátszó készsége egyaránt tökéletesen érvényesül.

Alpár Gitta partnere **Szedő Miklós**, a legnépszerűbb magyar tenorista. Az elismerten európai hírű előadás legkiemelkedőbb részei: **Góthné Kertész Ella** ellenállhatatlan humora, **Tabódy Klári** ördögös táncai, **Kertész Dezső** hódító eleganciája, **Hajmássy Miklós** remek alakítása **XV. Lajos király** szerepében és az egész kiváló együttes.

A Fővárosi Operett Színház gondoskodott arról, hogy a nagyközönség minden rétege számára lehetővé tegye ennek az egész kivételes produkciónak a megtekintését s erre való tekintettel *nem emelte fel a helyárakat.*

Belügyminiszteri fisztviselő válópöre az aradi törvényszék előtt

Szerelmi házasság, amely mindössze három hónapig tartott

Az elmúlt évben szimpatikus fiatal pár járult az oltár elé: **Savu Septimiu** faceti főszolgabíró esküdött örök hűséget a cuvini görög keleti lelkész szép leányának. Örök hűséget... Három havi házasság után a fiatal asszonyka visszaköltözött szüleihez és **Savu** Bucurestibe költözött, ahol a belügyminisztérium fisztviselője lett. Ma pedig az aradi törvényszék előtt állottak mindketten, a halálos ítéletre szóló szövegéből semmi sem maradt és a válóperben ítélező bíróság hiába próbálta kibékíteni a fiatal házasságot.

A mai házasság furcsa körképe bontakozik ki a pereskedőként szembenálló házaspár történetéből. Az asszonyka mondja:

— Férjem elviselhetetlen féltékenységgel üldözött, kibírhatatlan jelenetekkel tette tönkre házasságunkat és több ízben gorombán viselkedett velem szemben...

A férj egészen másképpen ismerteti a történeteket:

— Feleségem szülei hatása alatt fordult ellenem, Bucurestibe költöztem, hogy házasságunkat családjától távol folytassuk, de minden igyekezetem hiábavaló volt. Házasságunk — szerelmi házasság volt és még sem tartott tovább, mint három hónapig. Mialatt Bucurestiben tartózkodtam, feleségem leveleket írt, amelyekben közölte, hogy vissza akar térni hozzám, de szülei nem engedik és nem adnak pénzt az utazásra. Kétszer küldöttem utiköltséget, mind a kétszer szülei elvették tőle a pénzt, hogy ne utazhasson. Levelekkel tudom igazolni, amelyekben elpanaszolta a történeteket. S szülei befolyása alatt nyújtotta be a válóperet. Én ma sem akarok válni...

Kinek van igaza, ezt a bíróság fogja megállapítani a tárgyalások során. Ma délelőtti zárt tárgyalás keretében lefolyt a szokásos békéltetési kísérlet, ami azonban nem sikerült. S a törvényszék elrendelte a per lefolytatását, mindkét fél részére megengedte a bizonyítást és a tárgyalást október 31-ikére halasztotta. A három hónapos szerelmi házasság részletei most a bíróság elé kerülnek.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY**Törvény készül a gyárak elszaporodása ellen**

Teodorescu kereskedelmi miniszter megakadályozza a túlzott ipari termelést, hogy utját állja a vállalatok összeomlásának

Az ország egész gazdasági életére, de különösen az ipari termelésre nagy kihatással lesz az a törvény, amelynek előkészítését már megkezdték Bucurestiben. A kereskedelmi minisztériumban ugyanis elhatározták, hogy törvényes eszközökkel megakadályozzák a belső gyárpar tulságos fejlesztésére irányuló törekvéseket, mert általános gazdasági szempontból károsnak tartják azokat. A kész iparcikkek behozatali korlátozását eredményező kontingens rendszernek két évvel ezelőtt történt bevezetése óta tudvalevőleg igen jelentősen fellendült Románia gyárpar, a régi gyárakat megnagyobbították és egymás után alapítottak új iparvállalatokat, mert jórészt megszűnt a külföldi verseny. Az áruimport még erőteljesebb korlátozása következtében, most is újabb gyárakat alapítanak, amelyekbe igen jelentős tőkét fektetnek be. **Teodorescu** kereskedelmi miniszter az ország gazdasági vezetőivel egyetértve, elhatározta, hogy gátat vet ennek a nagymérvű gyárfejlesztésnek, mert ez szétforgácsolja a pénzügyi erőket és olyan nagy versenyt támaszt az iparvállalatok között, hogy azok képtelenek törvényes uton ellátni magukat külföldi nyersanyaggal. Emiatt a régi és jól megalapozott gyárak zavartalan működését is veszély fenyegetné, amelyet pedig minden áron el kell kerülni.

— A túlzásba vitt gyáralapítás — hangsúlyozzák a kereskedelmi minisztériumban, — a vállalatok tömeges összeomlását fogja eredményezni, épp úgy, mint ahogyan tíztizenkét évvel ezelőtt Csehszlovákiában történt és ott is óriási gazdasági károkat kellett elszenvedni. Az olyan iparágakban, amelyeknek termelése teljesen fedezi a helyi fogyasztást, a jövőben tilos a terjeszkedés és az új vállalatok alapítása. Az ilyen gyárak számára megrendelt nyersanyagok behozatalát nem enged meg a legfelsőbb import-bizottság. Sőt az ilyen új gyáralapításokhoz a gépek és azokat alkatrészeinek behozatalát sem engedélyezik. A korlátozó intézkedések közé tartozik az is, hogy az ipar számára nyújtott kedvezményeket lecsökkenti a minisztérium. De félreértések elkerülése céljából azt is közlik a hivatalos források, hogy ezeket a drákói intézkedéseket csak olyan szakmákban foganatosítják, amelyekben már eddig is túltermelés volt, míg a többi gyári kategóriáknál ezután is zavartalanul történik a termelés és senki sem korlátozza a tisztességes versenyt. Az általános gazdasági érdekek megvédése teszi szükségessé azt, — fejezték be a kereskedelmi minisztériumban, — hogy megakadályozzuk a túlzott tőkebefektetést, mert a rendelkezésre álló tőkét kár az ilyen labilis vállalkozásokba investálni és a várható vállalati összeomlásokkal rontani az ország hírét.

Adót akarnak kiveéni az Armentesítő Társulat husz örházára

Érdekes fellebbezésekkel foglalkozott kedden délután az aradi pénzügyvizsgálatóságon működő fellebbezési bizottság, amely **Orezeanu** Romulus főnök elnöksége alatt elvi jelentőségű határozatot hozott.

A Fehér Körös árterületének védelmére alakult **Armentesítő Társaság**nak a védőgátakon 20 örháza van, amelyekben az örök családjaikkal laknak. Az örházak után a társulat sohasem fizetett jövedelmi adót, de a törvény homályos szövegezése miatt az idén ezekre is házádot vetett ki a kincstár. A társulat a kivevést megfellebbezte és a fellebbezési bizottság most úgy döntött, hogy az ilyen házak adómentesek, tehát helyt adótt a fellebbezésnek.

— **Szerdán 120.000 lejt fizettek a micalacai adóhátralékosok.** Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy a micalacai adóhátralékosok miatt tömegesen tüztek ki árveréseket, amelyeket szerdán is folytatni akartak az aradi elsőkerületi adóhivatal megbízottai. Mivel azonban az adósok legnagyobb része kifizette kisebb hátralékait, az árverések elmaradtak. A micalacaiak ma összesen 120.000 lejt fizettek be.

— **A kisantant egységesen hozza létre az európai államokkal az árucere-egyezményeket.** Belgrádból jelentik: A kisantant gazdasági bizottsága Jęftics jugoszláv külügyminiszter elnöksége alatt folytatta tapácsozásait. Az elnök Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia gazdasági együttműködésének fontosságát hangsúlyozta. Szükségesnek tartja, hogy a többi európai államokkal szemben a kisantant egységesen hozza létre az árucere-egyezményeket, tehát a kisantant három állama egy kösse meg ezeket a szerződéseket, mintha egy államközösségben élne. **Tabacovici**, a román delegáció elnöke egy nyilatkozott, hogy Románia mindent elkövet a mostani ülés tárgysorozatán szereplő ügyek eredményes letárgyalása érdekében. A tárgyalások több napot vesznek igénybe.

— **Megindult a dió kivétel.** Bucurestiből jelentik, hogy Bessarabiából már megindult a dió-export és naponta három-négy vaggont szállítanak külföldre. A dió nagybani ára most 11—12 lej kilogrammonként. Itt említjük meg, hogy a Németország számára lekötött alma exportálása e hét végén teljes erővel megindul.

— **A szőlők vasúti szállításának és kivételének megkönnyítése.** Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága hivatalosan közli, hogy a belső összes szállításoknál a pénzügyminiszter a szőlőt mentesítette a forgalmiadó alól, mert ezzel is fokozni akarja a szőlő eladását. A külföldre szállítandó szőlő vámilletékével együtt kell fizetni az összes mellékdíjakat és valamennyi formalitást akkor egyszerre el lehet intézni, mert ezáltal is megkönnyítik az idén különösen jó szőlő exportálását. Ez alkalommal megemlítjük, hogy Magyarországon is prima a szőlőtermés és a bor, illetve a must ára az utóbbi napokban száz perccel emelkedett.

Hol fordíttassa okmányait?**MITRA I. SÁNDOR-nál!**

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos **FORDÍTÓ**, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: **Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.**

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. **Csanádi Bank-palota.** Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. **Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.**

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Görögország pénzügyi katasztrófája

Franciaország hivatalos lapja feltűnést keltező leleplezéseket közöl — A görög valuta leértékelésének súlyos következményei

Még mindig nem csillapodtak le Franciaországban azok az izgalmak, amelyek a frank erőszakos leértékelésére irányuló mozgalom miatt keletkeztek. Az akciót Reymond Paul volt pénzügyminiszter és Blum Leon, a szociáldemokrata-párt európai híri vezére indították és különösen a volt pénzügyminiszter még most is görcsösen ragaszkodik ahhoz a téveszméjéhez, hogy a valuta devalorizációja növelné a gazdasági jólétet. Tudvalevőleg ma Franciaországban érezhető legkevésbé a pénzügyi válság és ennek ellenére az említett politikusok folyton visszatérnek ártalmas elméleteikre. Néhány héttel ezelőtt például Reymond Paul tévesen azt állította, hogy Görögországban az 1931-ben végrehajtott pénzügyi leértékelés és az aranyalappal való szakítás óta rendkívüli mértékben megjavultak a gazdasági viszonyok. Románia és Görögország megbízottjai éppen tegnap írták alá az új román—görög fizetési egyezményt, tehát bennünket közelről érintenek azok a nagy figyelmet érdemlő adatok, amelyeket a „Le Temps”, a francia hivatalos lap munkatársa, aki legutóbb tanulmányt írt Görögországban, tegnap nyilvánosságra hozott és bebizonyította, hogy a még pár évvel ezelőtt is virágzó görög állam pénzügyileg a csőd szélére jutott, mert leértékelte saját valutáját.

Mint ismeretes — írja a Le Temps munkatársa — Görögország nemzeti bankjának aranykészlete 1928-tól 1931. végéig felére csökkent és ekkor a görögök szakítottak az aranyalappal. Az aranyalapról való letérést az exporttal kapcsolatos téves intézkedések és a feltűnő pénzügyi hibák is előidézték. A görög nemzeti bank például egész aktívájának minden vagyonának felét kölcsönadta az államnak és ezáltal a jegybank immobilá vált. A görög állami költségvetés néhány kiadási tétellel kétszeresére emelkedett. Felemlítette, hogy 1931-ben és 1932-ben 4200 millió drachma volt néhány állami költségvetési kiadási tétel, amelyek azonban 1933-ban 9500 millió drachmára emelkedtek, tehát több mint száz százalékkal növelték ezeket a kiadási tételeket.

Görögország állampénzügyei most az összeomlás előtt állanak, az állam hitele kimerült, tehát a devalorizációs mozgalom vezetőinek elmélete teljesen megbukott.

Az állampapírok árfolyama 1914. óta rohamosan csökkent, pedig azokat még arannyal fedezett görög valutában bocsájtották ki. Például az 1914. évi 5 százalékos kölcsön 6300 drachmáról 3400-ra, az 1928. évi 8 százalékos államkölcsön kötvénye pedig 995-ről 680-ra esett, tehát az évekkel ezelőtt jó drachmában kibocsájtott államkötvények árfolyama a mostani rossz drachmában is a felére csökkent.

A drachma leértékelése következtében a

görög állampolgárok magánvagyonára is összecsugorodott, mert a devalorizáció arányában mindennek lecsökkent az értéke. A görög nemzeti bank részvényeinek árfolyama 1931. augusztusában 70 ezer drachma volt, most pedig csak 62 ezer drachma. A földhitelintézet papírjai 3880 drachmáról 1625-re, vasuti részvényei kurzusa 300-ról 110-re estek. Az állami költségvetés most is erősen deficités, pedig a külföldi hitelezők követelésüknek 65 százalékát elengedték.

A francia hírlapíró jelentése azzal is kiegészíthető, hogy az aranyalap elhagyása óta Görögországban különféle honokat bocsájtott ki az államkincstár, így többek között házböngés is forgalomba kerültek és készpénz helyett azokat is felhasználja a kincstár különböző kötelezettségek teljesítésére. A román—görög új clearing-egyezménybe például azt is belevették, hogy a petroleumexport 30 százalékát házböngésrel, egyéb árucikk kivitelénél pedig az érték 50 százalékát házböngésrel fizeti Görögország, amely az aranyalappal való szakítása óta valóságosan koldussá vált.

Textilárutakat akar szállítani Lengyelország. Mint Bucarestből jelentik, a román—lengyel kereskedelmi tárgyalások lefolytatására kiküldött bizottság már megkezdte tanácskozásait. A lengyel delegátusok azt kívánják, hogy Románia textilárut is vegyen át a lengyel gyáripartól és ennek ellenében kompenzációs alapon mezőgazdasági termékeket, különösen gyümölcsöket venne tőlünk Lengyelország.

Kártérítésre ítélte az aradi bíróság a CFR-t egy vagon finom rizs megrongálódása miatt. Kereskedelmi vonatkozású perben hozott ma ítéletet az aradi járásbíróság. A már elhunyt Goldmann Adolf volt timisoarai nagy importőr, akinek Aradon is vannak örökösei, nyolc évvel ezelőtt Triesztből egy vagon Burma-rizst hozatott Jugoszlávián keresztül. A rizst Timisoarára irányították, de mielőtt Goldmann egy aradi cégnek adta el, ugyanabban a külföldi vagonban Timisoaran újból feladta az árut. Mire a rizs Aradra érkezett, az Arad és Timisoara között megeredt nagy eső eláztatta a vagonnak kátránnyal beragasztott tetejét és a finom rizs nagyrésze elpusztult. Goldmann aradi örökösei a szakértői vélemény alapján 28.000 lej kártérítési összeg erejéig beperelték a CFR-t, amely azonban a per folyamán azt vitatta, hogy nem a CFR, hanem a jugoszláv és az olasz államvasut felelős a kárért. Reisinger Ferenc dr., a felperesek jogi képviselője bebizonyította, hogy a rizszállítmány Arad és Timisoara között romlott meg, tehát a CFR felelős a kárért. A járásbíróság Reisinger dr. érvelését tette magáévá és elmarasztalta a CFR-t a 28.000 lej, valamint 10.000 lej kamat és a költségek megfizetésében.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Az aradi törvényszék megállapította, hogy a buza szállításához nem kell egészségügyi bizonyítvány

Az aradmegyei 48 gabonarakár meghírsült bezárásai, illetve áthelyezési terve aktuálissá teszi az alábbi közgazdasági természetű per tárgyalásának ismertetését: Egy otlacai földbirtokos ez év tavaszán néhány kocsi búzát hozott be Aradra és a gabonapiacra eladta. Már akkor érvényben volt az aradmegyei főorvosi hivatalnak az a körrendelete, amelyben arra utasította az illetékes közegeket, hogy bizonyítvány megszerzésére kötelezzék azokat, akiknek lakásán két mázsánál több buza van. Ezt a körrendeletet az aradi Kereskedelmi és Iparkamara közbenjárására tegnap hatálytalanította a népjóléti miniszterium. A szóbanlevő otlacai gazdát azonban néhány hónappal ezelőtt ezer lejre büntették a községben, mert nem szerezte be az egészségügyi bizonyítványt arról, hogy a buza száraz, tehát az egészségre ártalmatlan. A vádlott megfellebbezte a határozatot és az aradi törvényszék a napokban felmentette azzal az indokolással, hogy a búzának Aradra való szállításához szükségtelen bizonyítványt váltani.

Az Országos Építészeti Kamara aradi tagjai. Az Országos Építészeti Kamara vezetősége leiratot intézett Aradváros mérnöki hivatalához, amelyben közlésezi, hogy milyen aradi okleveles építésmérnökök és építőmesterek tartoznak a szakmai országos egyesület rendes tagjai sorába. Az aradi tagok névsora a következő: Építésmérnökök: Razel József, Szömörkényi Rudolf, Rafiroiu Silvestru, Koch Károly, Rácz Emil, Steiner József, Szántay Lajos, Reusz András, Építőmesterek: Berecz János, Fenyves Károly, Gráf Sándor, Krón Lénárt, Marian János, Madár Géza, Maszny János, Steiner Jenő és Virág Kálmán. A többi tagok felvétele még folyamatban van. Itt írjuk meg egyébként, hogy az aradvárosi építészeti bizottság egyik tagja beadvánnyal fordult Aradváros vezetőségéhez, amelyben azt kéri, hogy a város alkalmazza az új építészeti törvény utasításait.

Háromszázmillió busellel kevesebb buza termett az idén, mint a múlt évben. Londonból jelentik: Az ideérkezett hivatalos jelentésekből megállapítható, hogy a világ negyven búzatermő államában a termés 2 milliárd 856 millió buszra tehető, tehát hárommillió buszellel kevesebb, mint a múlt évben volt. A „Newyork Herald” részletesen ismerteti Hevesi Pálnak, Magyarország madridi követének, az európai híri közgazdász-nak a Népszövetség gazdasági bizottsága elé terjesztett tanulmányát, amelyet mint Magyarország népszövetségi gazdasági kiküldöttje készített. Hevesi Pál részletesen foglalkozik a buza világpiaci helyzetével és azt jósolja, hogy nem fognak emelkedni a buzaárak, de azoknak számottevő esése sem várható. A világ búzatermésének végső eredményében nem várhatók óriási eltolódások, mert ha néhány államban csökken is a búzatermés, viszont más országokban emelkedik és így az eredmények kiegyenlítik egymást. Szerinte feltétlenül szükség van nemzetközi buzaegyezményre, amely megakadályozza a túlzott mezőgazdasági versenyt és lehetővé teszi a termés arányos elosztását.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Augustin Lazar
ügyvéd

Arad, Bulev. Gen. Dragalina No. 2.
(Kulturpalotával szemben)

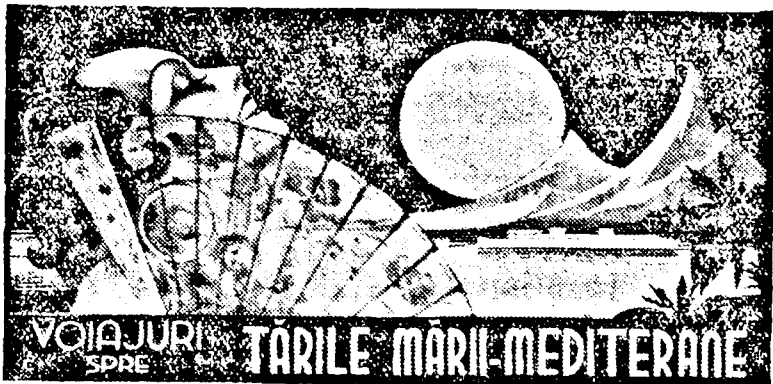
irodáját megnyitotta

Telefon: 201.

4008

Olcso vakáció utazások

a német afrikai vonal szép hajóival.

Utirány: Hamburg—Rotterdam—Antwerpen—Southampton—Lissabon—Cintra—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Valdemosa—Genoa. ☐ Teljes részvételi díj Lei 16.000. ☐ Kirándulások az összes érin-tett kikötőkben tehetők. Legközelebbi indulás D. „Tanganjika” szeptember 29-én.

Egy testőri, nagyon áránható és olcsó Földközi tengeri utazás. ☐ Prospektus és felvilágosítás

Hamburg—Amerika Linie képviselőtől:

461

Künstler Utazási és Vizumirodában Arad Bulev. Regina Maria 24. szám.

Autógummi minden méretben gyári áron Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

Rádió műsor

— Románia: műszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 27.

Bucuresti, 13: Vizállásjelentés. Utána déli hangverseny, 13.45: Tözsdei jelentés, majd könnyű zene. 14.15: Hírek. 14.40: Könnyű zene. 18: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. Közben 19 órakor hírek. 20: Rádiógyetem, 20.30: Verdi: „Troubadour“, opera négy felvonásban. Utána: hírek közvetítése. — Budapest I, 7.45: Tornta. Utána: Hanglemezek. 11: „A nyerskosztról“ (Felolvasás). 11.40: „Női sztruhák őszre és télre“ (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Szmirnov Szergej balalajkenekara. 14.30: Az államrendőrség zenekara. 17: Csibe Károly mesél. 18: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 18.30: Bertha István szalonzenekara. 19.10: Közvetítés a Keleti pályaudvarról. A MÁV új villamosüzemének és új motoros járműveinek ismertetése. 19.50: Radnai Miklós dr., az Operaház igazgatójának előadása az Operaház ötvenéves jubileumáról. (Viaszlemezelvétel). 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaház jubiláris diszelőadásának közvetítése. 21.50: Hírek, időjárásjelentés. 23: Jazz-zenekar. 23.45: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15.10: Művészlemez. 17.55: Operalemezek. 18.10: Adler Ferdinand hegedül. 20.50: Rádiózenekar Gerhardt szopránnal. Utána: Mathé-jazz. Sternau Viktor énekével. — Belgrad. 12: Lemezek. 12.30: Fuvós katonazene. 18: Lemezek. 20: Lemezek. 20.40: Lemezek. 21.30: Zsivojnovics Vlada klarinétózik. 22: Jovanovics Katica és Popovics Vlada Manon- és Faust-kettősöket énekel rádiózenekar kíséretében. 23.15: Tánclemezek. Utána: Vendéglői zene. Deutchlandsender. 16.40: Patzak-lemezek (Bécsi dalok). 19:

Zenei körutazás Európában, éneknégyes. 20: Kis rádiózenekar. 24: Tánczene Londonból. Utána: Cigányzene Budapestről. — Königsberg. 6: Lemezek. 12.30—14: Könnyű zene. 14.05—15.30: Operalemezek. 17: A danzigi színház zenekara. 20: Schoeder-Rolph hegedül. 20.30: Ifjúsági énekkar, régi népdalok. 23.30: Lemezek. 23.40: Tánczene Londonból. Utána: Cigányzene Budapestről. — Leipzig. 7.25: Szórakoztató zene. 14.10: Klasszikus operettek. 15.25: Új operettek lemezei. 17: Drezdai filharmonikusok. 19.20: Német néptáncok. 23.40: Tánczene. Utána: Cigányzene. — Milano. 12.30: Vegyes lemezek. 14.10—15.15: Doreno-zenekar. 14.30: Lemezek. 18.10: Trió. — Pozsony. 13.30: Rádiózenekar. 16: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. — Róma. 13.30: Lemezek. 14.05—15.15: Vegyes zene. 18: Bari Tina hegedül, Dubbini (szoprán), Pizani Mária és Ricca Hedvig énekel. 21.10: Lemezek. 21.45: Montezzi: A három király szerelme, zenés tragédia. — Varsó. 7.45: Egyházi zene. 13: Kürtszó. 13.30: Könnyű és népzene lemezek. 14.10: Lemezek. 16.45: Jazz dalokkal. 19.40: Dörtheimer Stella hegedül. 21: Jazz két zongorán. 21.30: Népszerű lengyel zene. 22.30: Könnyű lemezek. 23.15: Szimfonikus zenekar. Utána: Tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 28.

Bucuresti 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 21: Albu Sandu olasz műveket hegedül. 21.45: Popovici Florica énekel. 22.15: Wechsler Ill zongorázik. — Budapest I. 7.45: Tornta. Utána: Hanglemezek. 11: „Időszerű apróságok“ (Felolvasás). 11.40: „Ifjúsági közlemények“ (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Szalai-Pepita Gyula és cigányzenekara. 14.30: Zenekari hangverseny. 17: A rádió diákfelőrája. „Egy és más a tiúltásról“. 18: Közvetítés a Magyar Általános Köszémbánya Rt tatabányai bányájából. 18.50: Dobos Imre tárogatózik zongorakísérettel. 19.30: „A takarékosági nap“. 20.05: Hanglemezek. 20.45: Sportközlemények. 21: Színmű-előadás a Studióból. „Valéria“. Dramatizált történet három részben. Irta Szánthó Dénes. 22.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.05: Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál. 23.30: A rádió külügyi negyedórása. Utána: A Mándits Jazz-zenekar műsora. — Bécs. 12.30: Parasztné lemezek. 13: Rádiózenekar. Mozart: G-dar zongoratrió. 17.45: Operettlemezek. 18.55: Ballon Hedda zongorázik. 20.20: Rádiózenekar Georg szopránnal. 22.15: A szimfonikusok. 23.20: Lemezek. 23.50: Lemezek. Utána: Totzauer jazz Haintze énekes-sel. Tánczene. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 13.05: Lemezek. 13.15: Ninkovics-Grosano énekesnő áriákat ad elő. 14.10: Lemezek. 17.30: Rádiózenekar. 20.40: Lemezek. 22.45: Lemezek. 23.15: Vendéglői zene. Utána: Tánclemezek. — Breslau. 13: Szórakoztató zene. 16.25: Tenordalok. 17: Rádiózenekar hegedül- és zongoraszóval. 19.15: Rockow; Scapa Flow, hangjáték. Utána: Tánczene. — Deutchlandsender. 16.40: A regensburgi fiúénekkar lemezei. 19.10: Krab., Pfitzner- és Haas-dalok. 19.40: Kisérlet a háztetőn, ifjúsági kaland. 20.10: Ney Elli zongorázik. 21.55: Nagy rádiózenekar Ney zongoraművésznővel. — Kassa. 19: Rádiózenekar. 20.55: Falusi fuvószenekar. — Leipzig. 7.25: Szórakoztató zene. 13: Strauss János-lemezek. 14.10: Hallei kamarazenekar. Vegyes zene. 18.20: Niemann Walter műveit zongorázza. 19.40: Fuvós katonazene. 22: Szimfonikus zene. — Pozsony. 9.30: Lemezek. 13.15: Rádiózenekar. 18.45: Ledvina Antal orgonázik. 19.15: Magyar műsor. 20.55: Hoza István énekel. 21.35: Simon Jaroszlav hegedül. 22.35: Orosz népdalok. — Róma. 13.30: Lemezek. 18.10: Vegyes zene. 21.10: Lemezek. 21.45: Tarka-est. 21.30: Tánczene. — Varsó. 7.45: Egyházi ének. 13: Kürtszó. 13.10: Szalonzenekar. 14: Lemezek. 16.45: Könnyű zene tenor-árikkal. 19.15: Trió. 20: Könnyű zenekari lemezek. 20.30: Boyer énekesnő lemezei. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. 23.40: Reklám és zene.

Asszonyok, lányok! A legújabb párisi módszer szerint **3 hónap alatt az arcápolást és az arcápoló szerek készítését** megtanulhatja **PILISINÉ** kozmetikában, **Bul. Reg. Maria 15.** — A legmodernebb gépekkel dolgozik. ☐ Legújabb arepakkolások.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** **20 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai.** - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Nagy gyakorlattal rendelkező autógépheggesztők azonnali munkát kaphatnak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 338

Aradi Román Felsőkereskedelmi iskola absolvensé többhavi bankprakszissal állást keres. Beszél románul, németül és egy keveset magyarul. Megkereséseket „Komoly“ jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 8998

Jóbizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt azonnali vagy 1-i belépésre keresek. Jelentkezés Plaja Catedralei 5. Házfelügyelőnél. 338

VIDÉKI városokban jóforgalmu vendéglőhöz elszámoló vendéglős keresetlik. Csakis ügyes szakember, ki megfelelő készpénz felett is rendelkezik jöhető számlát. Ajánlatokat „Vendéglős“ jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 4080

FRANCIA vagy angol hőt keresek dél-eltőlre. Ajánlatokat „5 éves kisleányhoz“ jelige az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4085

LAKÁS.

Különbejáratu butorozott szoba. fürdőszobával kiadó, esetleg állatással. — Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejáratu butorozott szoba kiadó teljes állatással. Bul. Carol 81., II. em. 4022

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Plaja Mihai Viteazul 13. 4033

KÉT SZOBÁS moderna lakás azonnal kiadó. Érdeklődni: Str. L. Vulcan 6. ház-mesternél. 4024

VÉTEL ÉS ELADÁS.

2 DRB. MASSZIV kétajtós fényezett ruhaszekrény és egy toaletasztal eladó. Cím Str. Russu Sirianu 5. Central-mozival szemben. 3924

Ólomot, használtat állandóan veszek. Németh, Str. Grigoresou 3-4. Liget mellett. 3923

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napon veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 18.

Diófák

szép fiatal koronás ficskák a legjobb vékonyhéjú fajokban, valamint egres, ribizli, som és mánbokrok jutányosan beszerezhetők: 3888 SZABÓ faiskola, Páncota.

FIGYELEM Börgarnitúrák 5000 lejtő, caeresznye ebédle. uriszoba, fehér konyha 1800 le, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fall órák, márkás zongorák és hegedül, hálószobák 8500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fote, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt timisoarei zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg. Maria 13. Dácia mellett.

Vas- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépet tisztítására kisebb tételen keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜZLETEK.

Eladó betegség miatt sürgősen egy jól-bevezetett épületlakatos műhely. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3925

Jóimenő rövidáru, textil és parasztáru üzlet Timisoaran forgalmas helyen, családi ügy miatt sürgősen eladó. Kevés tőke szükséges. Ajánlatok Sigismund Wolf, Timisoara, IV. Cal. Gen. Foch 25, a. címekre küldendők. 3995

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**

**Szálloda
Budapest
Dunapart,**

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 280

napi 12.— pengőért